30 ШЕКАРА ҚЫЗМЕТІНЕ ЖЫЛ

OTAN SAQSHYSY

QR UQK SHEKARA QYZMETİNİŃ APTALYQ GAZETİ

Часовой Родины

№ 27 (6010) 23 shilde 2022 jyl / Gazet 1943 jyldyń shildesinen shyǵady / shekaraknbkz / E-mail: os-shekara@yandex.kz

«ҚАРАСОРА – 2022» ОПЕРАЦИЯСЫ ҚАРҚЫН АЛУДА

2

БАҒЫС. Шекарашылар салған сүрлеу

5

«НАЙЗА» ОТКРЫТ ДЛЯ ВСЕХ

6

ЗА КРУГЛЫМ СТОЛОМ: ПСИХОЛОГИ И ПОЛИГРАФОЛОГИ

9

«ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ІС-ШАРА»

ШЕКАРАДАҒЫ ТЫНЫШТЫҚҚА ЕРЕКШЕ МӘН БЕРІЛДІ

Ағымдағы жылдың 21 шілдесі күні Қазақстан Президенті Қасым-Жомарт Тоқаев Орталық Азия мемлекеттері басшыларының IV Консультативтік кездесуіне қатысу үшін Қырғыз Республикасының Шолпан-Ата қаласына ресми іссапармен барған болатын. Көршілес бес елдің басшылары жиналған бұл кездесуде Президент Қ.Тоқаев Орталық Азия елдері шекараларындағы түйткілді мәселелерді шешу жолдары туралы да сөз қозғады.

Кездесу қорытындысы бойынша Орталық Азия мемлекеттері басшыларының Консультативтік кездесуінің бірлескен мәлімдемесі, көршілес елдер үшін маңызы бар бірнеше бағдарлама қабылданды.

Бұдан бөлек Қазақстан Республикасы, Қырғыз Республикасы, Тәжікстан Республикасы, Түрікменстан және Өзбекстан Республикасы арасындағы Орталық Азияны XXI ғасырда дамытуды көздейтін достық, тату көршілік және ынтымақтастық туралы шарт келісілді және оған қол қою рәсімі болып өтті.

Орталық Азия елдеріндегі шекара мәселелері бойынша Қазақстан Президенті Қырғызстан мен Тәжікстан шекаралары арасындағы шиеленісті шешуге қатысты өз ұсыныстарын айтты. Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың пікірінше, мемлекет басшылары өңірдегі әлі де сақталып отырған тұрақсыздық факторларын барынша жою үшін барлық мүмкіндікті жасауы керек.

– Мемлекетаралық шекаралардағы әрбір мылтық дауысының жаңғырығы екі елге ғана емес, бүкіл өңірге жағымсыз әсер етеді. Керісінше, дәл қазіргі дағдарыс жағдайында мемлекеттеріміз қайшылықтарды еңсеру ісінде өркениеттіліктің, жауапкершіліктің үлгісін көрсетуі тиіс. Шекараны заңды түрде рәсімдеу үдерісінің өте күрделі әрі қиын екенін өз тәжірибемізден білеміз. Даулы мәселелер шынайы тату көршілік пен халықаралық құқықтың іргелі қағидаттарына құрмет көрсету арқылы тек қана бейбіт жолмен шешілуі мүмкін. Бұның басқа жолы жоқ, – деді Президент.

Сонымен қатар, Мемлекет басшысы Қазақстан посткеңестік кеңістікте өзінің шекарасын толық делимитация жасаған жалғыз мемлекет ретінде өзара тиімді шешімдер іздестіруге барынша көмектесуге дайын екендігін алға тартты.

Капитан Р.НҰРМЕТ,«OS-ЧР».
Сурет пен ақпараттар akorda.kz сайтынан алынды.

СПЕЦОПЕРАЦИЯ

Проведенный анализ незаконного оборота наркотических средств, взрывчатых веществ, контрабанды, браконьерства и нелегальной миграции показывает, что Каспийский регион все чаще становится объектом противоправной деятельности.

«ТОЛКЫН-2022»: барьер для злоумышленников

Пограничной службой Комитета национальной безопасности Республики Казахстан во взаимодействии с правоохранительными органами и государственными структурами, на постоянной основе проводятся оперативные и профилактические мероприятия по недопущению правонарушений в казахстанском секторе Каспийского моря.

С 15 июня по 15 июля т.г. Департаментом Пограничной службы по Мангистауской области совместно с Департаментом полиции, проведена морская пограничная операция «Толкын-2022».

Цель мероприятия – соблюдение установленных режимов в пограничном пространстве, упреждение и выявление каналов проникновения наркотических и взрывчатых веществ, проведение профилактической работы с местным населением.

Морские пограничники путем массированного применения сил и средств несли службу по охране государственной границы. В операции было задействовано более 10 пограничных кораблей и катеров, 2 вертолета, свыше 150 личного состава, специальные средства и служебные собаки.

(Продолжение на 2-й стр.)

«ТОЛКЫН-2022»: барьер для злоумышленников

(Продолжение. Начало на 1-й стр.)

Пограничные корабли и катера производили сопровождение всех иностранных судов от государственной границы до захода в морские порты, где военнослужащими пограничного контроля осуществлялся их тщательный досмотр. Наряды от пограничных отделений совместно с участковыми полиции осуществляли проверку режима в пограничной зоне. Группами технического наблюдения велось круглосуточное радиолокационное наблюдение казахстанского сектора Каспийского моря. В пунктах пропуска на границе с Туркменистаном и Узбекистаном, а также в казахстанских морских портах наряды несли службы в усиленном варианте. Силами оперативной разведки проводилась работа по добыче значимой информации.

Результаты не заставили себя долго ждать. За период пограничной операции задержано и привлечено к административной ответственности 16 нарушителей режима территориальных и внутренних вод на 10 плавательных средствах, 5 нарушителей пограничного режима. Изъято более 1500 метров запрещенных сетей и 500 крючьев, выпущено в среду обитания 30 рыб осетровых пород. Наложено административных штрафов на сумму свыше 750 тысяч тенге. Предотвращенный ущерб составил более 9,5 миллионов тенге.

Стоит отметить, что военнослужащие Департамента Пограничной службы по Мангистауской области, используя имеющийся накопившийся опыт, военную смекалку и инициативу, постоянно совершенствуют способы и методы охраны границы. В рамках международных договоренностей производят взаимный обмен опытом с российскими коллегами и береговой охраной Турции.

– Нами разработана уникальная методика взаимодействия в звене «пограничный наряд - пограничный корабль (катер) - вертолет», «группа технического наблюдения - пограничный корабль (катер) - вертолет», что позволяет не только быстро обнаруживать и задерживать правонарушителей, но и оказывает сильное психологическое воздействие на них, - рассказывает первый заместитель начальника Департамента ПС КНБ по Мангистауской области капитан 1 ранга Данияр Мальчубаев. – Пограничный наряд, корабль, катер, вертолет или группа технического наблюдения, обнаружив плавательное средство в акватории моря, незамедлительно производят взаимообмен информацией. Это позволяет в кратчайшие сроки привести все силы в полную боевую готовность и задержать нарушителя.

По сравнению с предыдущими годами, наблюдается спад правонарушений в зоне ответственности Департамента. Постоянное патрулирование пограничных кораблей и катеров, круглосуточный радиолокационный контроль в акватории Каспийского моря, бдительное несение службы пограничными нарядами создает мощный барьер для браконьеров и контрабандистов. Высокие штрафы и уголовная ответственность ставит нелегальную деятельность бессмысленной и экономически невыгодной, что в конечном итоге заставляет отказаться от нее.

Старший лейтенант А.ЖАНАЛИПОВ, «OS-ЧР».
Фото из архива редакции.

АРНАЙЫ ШАРА

«ҚАРАСОРА – 2022» ОПЕРАЦИЯСЫ ҚАРҚЫН АЛУДА

АҒЫМДАҒЫ ЖЫЛДЫҢ 1 МАУСЫМЫНАН БАСТАП ҰҚК ШЕКАРА ҚЫЗМЕТІНІҢ БІРНЕШЕ АУМАҚТЫҚ ДЕПАРТАМЕНТТЕРІНДЕ «ҚАРАСОРА – 2022» ЖЕДЕЛ АЛДЫН АЛУ ОПЕРАЦИЯСЫ ЖҮРГІЗІЛІП ЖАТЫР. ІС-ШАРАНЫҢ НЕГІЗГІ МАҚСАТЫ ШЕКАРАЛЫҚ АУМАҚТАРДАҒЫ ЕСІРТКІ АЙНАЛЫМЫНА ЖОЛ БЕРМЕУ, ОНЫҢ АЛДЫН АЛУ БОЛЫП ТАБЫЛАДЫ.

Қазіргі таңда ҰҚК Шекара қызметі департаменті әскери қызметшілерінің, ҰҚК және ІІМ өкілдері атсалысқан жедел алдын-алу операциясы негізінде аумақтық департаменттердегі жұмыстың негізгі қорытындысы төмендегідей деңгейді көрсетіп тұр:

ҰҚК Шекара қызметі Солтүстік Қазақстан облысы бойынша департаментіне қарасты жергілікті тұрғындардың жекеменшік тұрғын үйлері аумағынан табылған жалпы көлемі 13 мың түп қарасора шөптесін өсімдіктерінің аумағы шекарашылардың басшылығымен тазаланып, өртелген. Осылайша қарасора шөптесін өсімдігінен тазартылған жалпы аумақ – 5,5 гектар жерді құрайды.

Ал ҰҚК Шекара қызметі Жамбыл облысы бойынша департаментінің аумағында жүргізілген жедел шаралардың негізінде «Аухатты», «Сыпатай батыр» және «Қордай» шекаралық бақылау бөлімдерінде жалпы салмағы 4,6 грамм «каннабис шайыры», 0,95 грамм «гашиш» және 0,54 грамды құрайтын «Марихуанна» есірткісін алып өтпек болған азаматтар құрықталды.

ҰҚК Шекара қызметі Қызылорда облысы бойынша департаментінің аумағында жүргізілген жедел шара нәтижесінде Қызылорда қаласындағы жекеменшік үйлердің аумағынан жалпы көлемі 1 гектар жерден шамамен 2150 түп қарасора өсімдігі анықталған. Есірткі тектес өсімдікті өсіріп баптаған бір азаматтық тұлға ІІМ органдарына табыстапса, тағы екеуіне іздеу жарияланды.

Жоғарыда көрсетілген заң бұзушылық деректер негізінде ұсталған азаматтық тұлғалардың үстінен ҚР Қылмыстық кодексінің баптарына сәйкес сотқа дейінгі тергеп-тексеру амалдары жүргізілуде.

«Қарасора – 2022» жедел алдын-алу операциясы ағымдағы жылдың 30 қазанына дейін жалғасады.

Капитан Р. НҰРМЕТ,«OS-ЧР».
Суреттер аумақтық департаменттерден.

Казахстанские военные медики познакомились с опытом японских коллег

СОҒЫСТА НЕ ҚАЖЕТ, СОНЫ ҮЙРЕНЕМІЗ!
УЧИТЬСЯ ТОМУ, ЧТО НЕОБХОДИМО НА ВОЙНЕ!

«Аптап пен жаңбыр алмасып...»

ҚР Ұлттық қауіпсіздік комитетінің құрылғанына 30 жыл толуына орай, ҰҚК Авиациялық қызмет басқармасының төрт әскери қызметшісі және ҰҚК Шекара қызметі Алматы облысы бойынша департаментінің бөлімше бастығы майор Абай Сапаров Алматы – Нұр-Сұлтан бағыты бойынша велошеру ұйымдастырып, 1224 шақырымды басып өткені туралы газетіміздің осыған дейінгі санында жазған болатынбыз.

Енді міне, аталған марафон да өз мәресіне жетіп, әскери спортшылар өздерінің қызметтеріне қайта оралды. Осыны пайдаланып, біз марафоншылардың бірі Абай Төлегенұлымен арнайы кездесіп, сұхбаттасқан едік. 2017 жылдан бері жеңіл атлетикамен айналысып, ұзақ қашықтықтағы марафондарға тұрақты түрде қатысып келе жатқан офицер әдемі өрілген әңгіме үстінде он бір күнге созылған велошеру туралы, жалпы өзінің өміріндегі тұңғыш мәртебелі сапардан алған әсері жайында сыр толғаған:

– Негізі, елордаға жасалған сапар – мен үшін көптен бері көкейден кетпей жүрген ой еді. Бұл туралы анам Майраш Есмахайқызы да білетін... Өкінішке орай, өзі ұлының марафонға қатысып, арманының орындалғанын көре алмады. Мен алдағы сапарға дайындалып жатқан кезде ауыр науқастан қайтыс болды...

...1 шілде де басталған велошеруге мен белгілі бір себептермен Боралдай елді мекенінің шекарасында қосылдым. Әрі қарай, 140 шақырымды еңсерген соң біз бірінші түнді Алматы облысының Қаншеңгел елді мекенінің аумағында өткіздік. Ас-суымызды өзіміз дайындап, далалық шатырдың астында ұйықтадық... Мұнан кейінгі күндер мен түндер де сайын даланың төсінде өтті. Бұл үшін біз алдын ала қамданып, өзімізбен бірге барлық керек-жарағымызды алып шыққан болатынбыз. Сондықтан жолда аса қинала қойған жоқпыз. Есесіне, бізді Алматы және Жамбыл облыстарының аумағындағы аптап ыстық қинаса, Қарағанды мен Ақмола өздерінің желімен, жиі жаңбырымен қарсы алды. Әсіресе қарсы соққан жел біздің күшімізді де, уақытымызды да алды. Нұр-Сұлтанға да жаңбырлатып кірдік...

Дегенмен, жолымыздың болғаны, біз жаңадан салынып жатқан тас жолдардың үстімен жүріп отырдық та шақырымдарды тез еңсердік. Әйтсе де, жолда бір қатысушының велосипедінің екі дөңгелегі де бірдей жарылып, тоқтауға тура келгені бар. Қалғандарымыздың қос аяқты көліктеріміз бізге қиындық туғызған жоқ.

...Жолда, бізді екі облыстың шекарасында, қаланың кіреберісінде бұқаралық ақпарат құралдарының өкілдері қарсы алып, сұхбат бердік. Шынымды айтсам, осындайда тілшілермен өзіңнің ұзақ сапарға Шекара қызметінің беделін көтеру, жастарды шекарашылар секілді патриот болуға шақыру үшін шыққаның туралы, болашақ жоспарың

жайлы бөлісу – ерекше әсерге бөлейді екен. Осыған дейін мен мұндайды бастан кешіріп көрмегендіктен, алғашында сәл тосырқап қалғаным бар....

Қарағанды облысы Шет ауданы әкімінің орынбасары Рүстем Рысқалиұлы бастаған менің жерлестерім құшақ жая қарсы алып, біздің сапарымызға сәт-сапар тіледі. Содан кейін Қарағанды қаласына жеткен кезімізде бізді қарсы алып, қошемет көрсеткен халықта есеп жоқ деуге болатын. Қолдарына тәуелсіз Қазақстанның аспан түстес жалаушаларын ұстап алған қала жастары біздің сапарымызға, біздің ойға алған ісімізге, бастамамызға шексіз құрмет көрсеткен.

Осылайша, он бір күнге созылған велошеруіміз де аяқталып, 11 шілде күні елордамызға жеттік. Дәл белгіленген уақытта. Кешіккен жоқпыз. Бізді қала шекарасында өзіміз секілді бір топ велосипедшілер қарсы алып, салтанатты шара өтетін жерге келдік. Мұнда бізді ҚР ҰҚК Төрағасының орынбасары бастаған жоғары лауазымды басшылар қарсы алып, біздің Ұлттық қауіпсіздік комитетінің 30 жылдығына орай ұйымдастырған марафонымызды жоғары бағалап, алғыс айтты. Сый-сияпат көрсетті.

Ертеңіне ұшақпен Алматы қаласына – еліміздің оңтүстігіндегі жүрегі жұмсақ, мейірімді астанасына ұшып келдік. Алматы – Нұр-Сұлтан қаласымен екі ортаға біз он бір күнімізді арнасақ, кері оралуымызға бір сағаттан сәл-ақ асатын уақытымыз кетті. Есесіне, марафоннан алған әсеріміз бен бастан кешірген қызықты оқиғаларымыз жетерлік... Тәжірибе жинадық. Ең бастысы, «Тәуекел түбі – желқайық, өтерсің де кетерсің» демекші, осыған дейін екі ойлы болған кезіміз артта қалып, біз өзіміздің алдымызға қойған миссиямызды орындадық. Сондықтан мен бүгін өзімнің ҚР ҰҚК-нің һәм Шекара қызметінің 30 жылдық төл мерекелерін ұлықтап, бір жағынан еліміздің жастарын салауатты өмір салтын ұстануды насихаттайтын тұңғыш марафонымды өзімнің аяулы анама арнаймын! Ұлының ауыр да ұзақ жолды еңсеріп, мақсатына жететініне сенгені және қолдау білдіргені үшін!

Сұхбатымыз осы жерге келгенде, сәл үнсіз қалған шекарашы офицер былай деді:

– Білесіз бе, бұл сапар мен үшін эксперимент іспетті. Спортты серік еткен өзге әріптестерімді де осындай қадам арқылы өздерін сынап көруге шақырамын. Өкінбейтіндеріне сенімдімін!

Иә, майор А.Сапаровтың аптап пен қалың жаңбырдың астында өткізген күндері мен түндері оқырманын ерлікке, романтикаға, табандылық пен шыдамдылыққа, өзін басқа қырынан тануға жетелейді. Демек, Шекара қызметінің тарихындағы тұңғыш марафон алдағы уақытта да өз жалғасын тапсын деген тұмса тілегіміз бар.

Суреттерде: велошеруден көрініс.

МЕРЕКЕЛІК РӘСІМ

Ардагерлер марапатталды

Осы аптада Алматы қаласының 28 гвардияшы-панфиловшылар саябағында ҰҚК Шекара қызметінің ардагерлерін марапаттау рәсімі өтті. Саналы ғұмырларын ел шебінің тыныштығына арнаған ардагерлерді ұлықтауға арналған мерекелік шараны қала тұрғындары да тамашалады.

Еліміздің қауіпсіздігіне тікелей жауап беретін ҚР Ұлттық қауіпсіздік комитетінің 30 жылдығы кең атап өтілгені белгілі. Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев қатысып, сөз сөйлеген мерекелік рәсімге ҰҚК Шекара қызметінің басшылық құрамымен бірге шекарашы ардагерлер де қатысқан болатын. Енді міне бүгін еліміздің оңтүстік астанасындағы батырлар саябағында өткен шара – соның заңды жалғасы іспетті.

Мерекелік рәсім Қазақстан Республикасының Әнұранымен басталып, бірінші сөз кезегі шекарашы ардагерлердің «Застава тарландары» республикалық қоғамдық бірлестігі Алматы қалалық филиалының төрағасы запастағы генерал-майор М.Мажитовке берілді. Ағымдағы жылдың 18 тамызында құрылғанына 30 жыл толатын ҰҚК Шекара қызметінің аяғынан қаз тұрып, аз уақыттың ішінде қалыптасып кетуіне сүбелі үлес қосып, қолбасшылық лауазымдарда болған Марат Әлімжанұлы шекарашы ардагерлерді ҚР Ұлттық қауіпсіздік қызметінің төл мерекесімен құттықтап, 60-қа жуық ардагерге «ҚР ҰҚК – 30 жыл» мерекелік медалді табыс етті. Сонымен қатар, саңлақ сардарларымыздың бірі «Застава тарландары» республикалық қоғамдық бірлестігінің төрағасы отставкідегі генерал-майор Т.Уажановтың бұйрығымен, «Шекараның құрметті ардагері» кеуде белгісімен марапатталғаны туралы сүйінші хабар жетті. Бірқатар шекарашы ҰҚК Шекара қызметі Директорының грамотасымен марапатталса, 12 ардагердің әскери кителінің өңіріне «ҚР Қарулы Күштеріне – 30 жыл» мерекелік медалі тағылды.

Айту керек, бүгінгі мерекелік рәсімде тек шекарашы ардагерлер ғана марапатталған жоқ. Шекара қызметінің Алматы қаласында тұратын ардагерлерімен тығыз байланыста болып, үнемі қолдарынан келген көмектерін аямайтын ҰҚК Әскери госпиталінің басшыларымен бірге Алматы облысы бойынша департаменті бастығының орынбасары полковник А.Муналбаев мерекелік медалдің иегері атанды.

Шекарашы ардагерлерге тамаша көңіл-күй сыйлаған басқосудың бұйдасын ұстаған Марат Әлімжанұлы өз кезегінде ҰҚК Шекара қызметінің 30 жылдығына арналған 30 акцияның старт алып, бүгінге дейін бірнеше шараның ұйымдастырылғанын атап өтті. Лайықты бағасын беру керек, қолға алынған мерекелік шаралар Шекара қызметі Алматы облысы бойынша департаментіне де тиесілі. Шекарашы ардагерлермен тығыз қарым-қатынас орнатып, патриоттық шараларды бірлесіп өткізуді терең дәстүрге айналдырған аталған департаменттің жеке құрамы қазіргі кезде «Застава тарландары» РҚБ Төрағасының кубогын сарапқа салатын турнирге қатысып жатыр. Жеңіске жеткендерді кубокпен бірге бағалы сыйлықтар да күтіп тұр.

Рәсімге қатысушылар шара соңында Мәңгілік алаудың басында естелік суретке түсті.

Бетті дайындаған журналист Т.ДӘУЛЕТБАЕВА, «OS-ЧР». Суреттерді түсірген автор.

OTAN SAQSHYSY
ЧАСОВОЙ РОДИНЫ

«БҮГІНГІ ЕВРАЗИЯ – КЕШЕГІ СУРЕТПЕН»

Күндер зулап, сағаттар сырғумен міне ҰҚК Шекара қызметіне де отыз жыл толды. «Отызында орда бұзбасаң, қырығында қамал алмайсың» – деген сөз бар. Осы тұста Шекара қызметі де отыз жыл ішінде орда бұзып, өзіне қамал соқты десек артық айтқанымыз болмас. Өзге елдермен шекарамыз нығымдалып, шекарашыларымыз сапқа тұрды. Осынау отыз жыл ішінде Шекара қызметінің өзінің тарихы мен оқиғалары аз емес. Әрбір бөлімшелердің құрылғаны жөнінде өзіндік тарихы мен кезеңдері бар екені хақ.

Біршама қиындықты басынан өткеріп мемлекеттік шекараны қорғауда аянбай қызмет атқарып келе жатқан ҰҚК Шекара қызметі Атырау облысы бойынша департаменті «Евразия» шекара бөлімшесі туралы сөз қозғауды үйғардым. 2011 жылы іргесі бой көтерген бұл бөлімше, алғашында бір ғана шағын үй болған деседі. Жаз айында күннің ыстық кезінде құрамында алты адам бар бөлімше бүгінгідей заманауи болып қалыптасатынына күмәнмен қараған қызметкерлер болғаны жасырын емес. Пешной елді мекенінде орналасқан бөлімше қызметкерлері сол маңдағы шаруа қожалықтарымен етене жақын қызмет атқарды. Себебі алғашқы уақытта ауыз су, жол сынды тұрмысқа керекті дүние болмаған. Тек бір ғана Каспий теңізін бақылау құрылғысымен жұмысын бастап кеткен болатын.

Архив суреттерді қарап отырсақ алғаш болып қаланған үйдің ірге тасының жұмысын шекарашылардың қуанышпен жасап жатқанын аңғаруға болады. Сол қуаныштың жемісі бір шағын ғана үймен қойма қаланды. Алғашында «Большая Дамба» деп аталып ашылған. Канат Текегалиев (бүгінде подполковник) бастаған басшылық құраммен «Евразия» бөлімшесінің негізі қаланды десек артық айтқанымыз емес.

Алғаш келіп орналасқан шекарашыларға маңайындағы шаруа қожалықтары барынша көмек қолын созған. Содан болар бөлкім жергілікті халық арасында бөлімше жанындағы қожалықты «шекарашы қожалық» деп атап кеткені. Тосыннан келген жайтқа қарсы тұру үшін застава маңындағы айналдыра қазылған алғашқы траншеяларға күрегі тиген адамды таба алмасақта сол жайында сыр шертіп тұрған суретті таптық. Суретте шекарашылар болашақ «Евразия бөлімшесінің» алғашқы қорған қамалын дайындап жатқанын көруге болады.

2018-2019 жылдар аралығында «Евразия» бөлімшесі толықтай модульдік бөлімшеге ауыстырылды. Бұл шекарашылар үшін үлкен қуаныш болды. Заманауи жабдықталған модульдік бөлімшеде барлығы қарастырылған. Алайда бөлімшелер ішіндегі қала маңына ең жақыны осы Евразия болғанымен, бүгінгі күнге дейін тоқ көзін алу үшін арнайы дизельдік генератор көмегіне тәуелді. Өткен жылдың қыс айында генератор түнгі уақытта істен шығып, жөндеу жұмысы бір күннен асатын болды. Сол уақытта түнгі сағат үштердің шамасында "Евразия" бөлімшесіндегі қызметкерлер толықтай эвакуацияланды. Талай тосыннан келген жағдайларды оңынан шешіп, ел шекарасын қорғауда үлкен үлес атқарып келе жатқан "Евразия" бөлімшесінің жауынгерлік дайындығы жоғары. Жергілікті әкімдікке "Евразия" бөлімшесін тоқпен қамтамасыз ету бойынша сұраққа, жақын араға жоспарлап жатырмыз, – деген жауап алған болдық. Ия, шекарашының әрбір күні қызықты әрі қайталанбас сәттерге толы. Сондай оқиғаларды басынан өткізіп келе жатқан Евразияның тоқ көзін тарту жолындағы ерлік дастаны әлі жалғасып келеді.

Аға лейтенант Ө. АЙТӘЛІ, «OS-ЧР». Сурет Атырау обл. бойынша департаментінен.

БРОНИРОВАННУЮ ТЕХНИКУ ПОСТАВЯТ В КАЗАХСТАН В 2023 ГОДУ

Министр обороны Республики Казахстан Руслан Жаксылыков рассказал о развитии оборонно-промышленного комплекса страны. В частности, о приобретении бронированной колесной техники (БКМ) в интересах Вооруженных сил, передает Zakon.kz.

С 2016 года у ТОО «Казахстан Парамаунт инжиниринг» (ТОО «КПИ») приобретено 138 единиц БКМ «Арлан» 6х6.

В 2022 году будет поставлено 10 единиц БКМ «Арлан», а в 2023 году планируется поставить еще 20 единиц БКМ «Арлан» с боевыми модулями. То есть общее количество приобретенных БКМ «Арлан» 6х6 в интересах Вооруженных сил достигнет 168 единиц, что в денежном выражении составляет более 82 млрд. тенге.

В настоящее время совместно с ТОО «КПИ» прорабатываются перспективные специальные машины на базе БКМ 4х4.

Так, подготовлено и планируется рассмотреть на заседании внутриведомственного совещательного органа (координационный совет) техническое задание на производство машины управления огнем артиллерии.

В случае определения БКМ 4х4 производства ТОО «КПИ» в качестве базовой машины будет рассмотрен вопрос приобретения 18 единиц такой боевой техники.

Также национальным проектом «Безопасная страна» предусмотрено мероприятие по производству машины радиационной, химической и биологической разведки на базе БКМ «Арлан» со сроком реализации в 2025 году. Потребность в машинах этого типа составляет 55 единиц. Силами ТОО «КПИ» в 2021 году проведено сервисное техническое обслуживание 60 единиц БКМ «Арлан» Вооруженных сил.

Наряду с этим в рамках оснащения Вооруженных сил БКМ 8х8 в период с 18 апреля по 30 мая 2022 года проведена повторная опытная войсковая эксплуатация бронированной колесной машины 8х8 «Барыс» производства ТОО «КПИ».

На заключительный этап мероприятия в рамках межведомственного взаимодействия были приглашены представители Национальной гвардии и Пограничной службы КНБ.

Статья И.ЛУКИЧЕВОЙ.

» «Жас сарбаз» балалар әскери-патриоттық лагері ашылды

БАҒЫС.
Шекарашылар салған сүрлеу

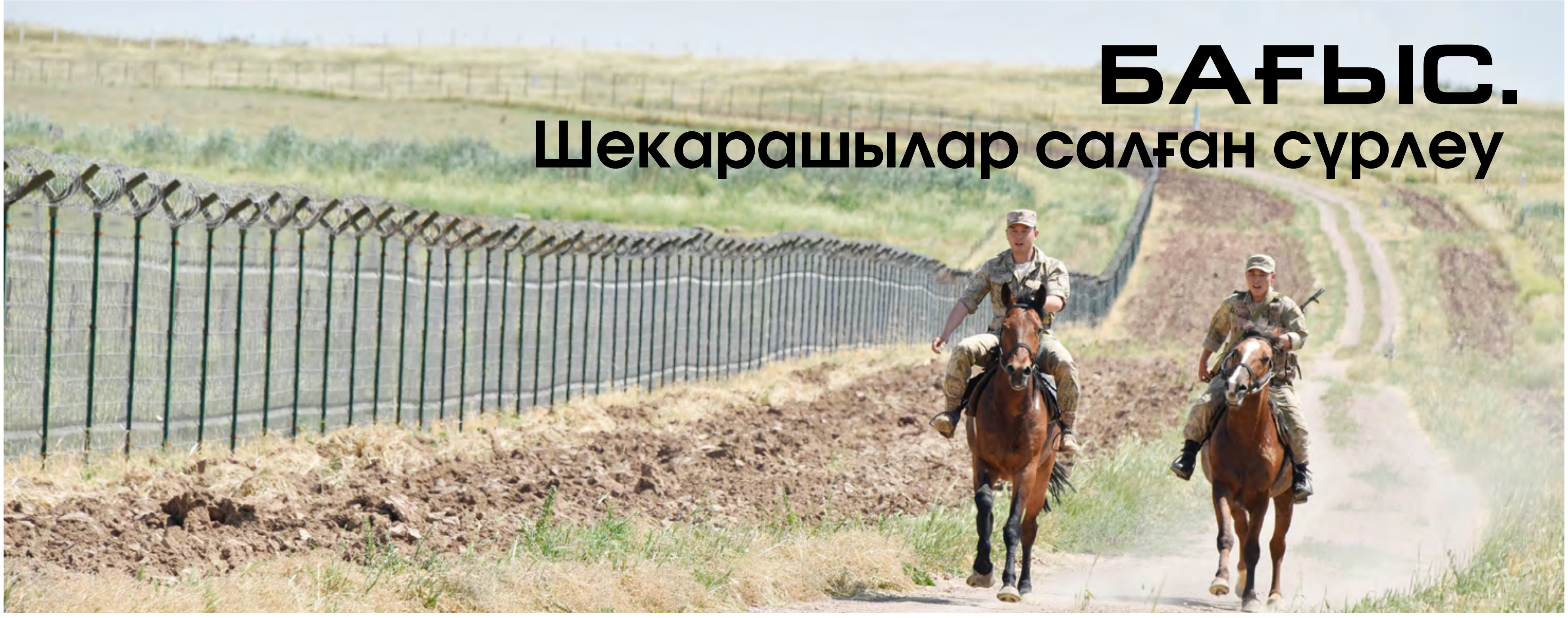

Бас редактор бағанынан меншікті тілшілерге Шекара қызметінің 30 жылдығына байланысты өзекті мақала жазу тапсырмасы қойылған болатын. Осы сәтте көз алдыма былтырғы жылы «Qazaqstan» ұлттық телеарнасы түсірген №9 атты деректі фильм көз алдыма келді. Қазақ-өзбек шекарасына таяу орналасқан Бағыс елдімекенінде жарты күнге жуық түсірілім жұмыстары жүргізілген-ді. Ашылғанына он екі жыл ғана уақыт болса да шекара бөлімшесінің тындырған жұмысы баршылық. Осы орайда уақытында «Бағыс» шекара бөлімшесін бірінші басқарып, қазіргі кезде Жамбыл облысы бойынша департаменті Меркі ауданы бойынша шекара басқармасының бастығы подполковник Саят Ахтановпен жүргізген сұхбатты назарларыңызға ұсынамыз.

- Подполковник мырза, ең алдымен оқырмандарымызға қызықты болуы үшін өзіңіз басшылық еткен сол кездегі «Бағыс» шекара заставасының құрылу тарихын айтып берсеңіз.

- Көп рахмет! Ол уақытта екі ел арасындағы сауда-саттық, бару-келу тәртібі біртіндеп ретке келіп жатқан еді. Жалпы сол кездегі «Бағыс» шекара заставасының (бөлімшесінің – авт.) аумағы «Қақпақ» шекара бөлімшесінің оң жақ, «Красный водопад» шекара бөлімшесінің сол жақ қапталында орналасқан болатын. Бөлімшенің құрылу тарихына келсек шекарашылар жергілікті халық арасындағы контрабандашыларды ұстау барысында қару қолданылып адам шығыны болды. Осындай қайғылы жағдайдың алдын алу және контрабанданың жолын кесу мақсатында Бағыс шекара бөлімшесі ашылды. Оны ашу идеясы «Оңтүстік» өңірлік басқармасының сол кездегі бастығы полковник Т.Стамбековке тиесілі, тікелей сол кісінің шешімі болды.

– Шекара заставасынан шыққан ең алғашқы шекара наряды, жалпы алғашқы қадамдар барысындағы қандай қиыншылықтарды бастан өткердіңіздер?

– «Бағыс» шекара бөлімшесі өзінің ең алғашқы жауынгерлік қызметін 2010 жылдың 15 ақпаны күнгі сағат 20:00 ден бастады. Жеке құрам үшін басты қиындықтың бірі үй-жайдың болмауы. Бөлімше бастығынан соңғы сарбазға дейін далалық шатырда күнелттік. Шекарашы мамандығын таңдаған соң қиындықтар туралы сөз қозғау ыңғайсыздау болар, ал көзбен көремін деген адам үшін тарихи фотолардың өзі біраз нәрсені айтып-ақ тұр...

– Мұрағаттағы суреттерге қарап сіздің ең алғашқы кеңсеңіз бен жеке құрамның жатын орны далалық шатыр болғанын аңғаруға болады. Күннің аптап ыстығы мен қыстың суығында шекарашылар қалай күнелтті?

- Иә, жеке құрамның жатын-жайы ретінде 40 адамға лайықталған далалық шатыр құрылды. Сарбаздар тоңбауы үшін ортаға темір пеш қойып, арасында от жағып тұратынбыз. Одан соң тағы бір шатырды ортасынан бөліп асхана мен азық-түлік сақтайтын орын жасалды. Одан соң қалған далалық шатырлар менің кеңсем, байланыс кезекшісінің қызмет орны мен қару сақтайтын бөлме, жуынатын бөлме, жеке тәрбие жұмыстарын жүргізуге арналған бөлмелер болды. Жергілікті халықпен етене араласып, қолда бар мүмкіндіктермен өмір сүрдік. Шекаралық аумақ таулы ауданда орналасқандықтан қыстың ызғары қатты еді, ал жазды түні резеңке шатырда өмір сүруді өздеріңіз көз алдыларыңызға елестетіп көріңіздер... Сондай қиындықтарға қарамастан жеке құрам ұйымшыл, алдыңғы шепте болды.

– Сол кездегі «Бағыс» шекара заставасы басшылығы (жеке құрамы) мен жергілікті халық арасындағы қарым-қатынас қандай деңгейде болды? Тұрғындар мемлекеттік шекара бұзушыларды ұстауға көмек қолын созатын ба еді?

ТӨЛЕБИ АУДАНЫ ШЕКАРА БАСҚАРМАСЫ «БАҒЫС» ШЕКАРА БӨЛІМШЕСІ 15 АҚПАН 2010 ЖЫЛ.

ТӨЛЕБИ АУДАНЫ ШЕКАРА БАСҚАРМАСЫ «БАҒЫС» ШЕКАРА БӨЛІМШЕСІ МАУСЫМ 2019 ЖЫЛ.

– Оңтүстік халқы болмысынан өте ұйымшыл келеді ғой. Ең алғаш заставаның іргесі қаланған тұста жергілікті тұрғындардың тарапынан көп көмек болды. Жасы үлкені, кішісі бар заставаның қабырғасын қалауға қысты түні суыққа қарамастан қолғабыс жасады. Ауыл әкімшілігі, мектеп директоры барлығымен жақсы қарым-қатынаста болдық. Белгіленген кестеге сәйкес халықпен кездесулер ұйымдастырып, бірлесе шекараны қорғаудың жолдарын түсіндірдік. Оның нәтижесін қызмет барысында көрсеттік те. Жас ұрпаққа Отан қорғауды насихаттау мақсатында «Шекарашының жас досы» атты үйірмеміз де өз жұмысын атқарып тұрды. Жалпы жергілікті халыққа айтар алғысым шексіз деп айта аламын.

– Мемлекеттік шекараны күзету барысында қандай да бір тосын оқиғалар орын алды ма? Немесе сіз басшылық еткен уақытта шекара заставасы қандай жетістіктерге жетті?

– Біздің аумақ контрабандалық тауарларды өткізуге өте ыңғайлы болғанын сөз басында атап өттік. Шекара заставасы аумағынан азық-түлік, түсті металл сынықтары, көрші елде өндірілетін жеміс-жидектер ұсталатын еді. Сол кезде арзан жұмыс күші ретінде көрші елден заңды-заңсыз жолмен адамдар өте көп келетін.

Біздің шекара заставасы аумағына жақын маңда «Қапланбек» шекаралық бақылау бөлімі жұмыс жасайтын. Ол кездегі жұмыс тәртібі бойынша бөлім түнгі уақытта жұмысын тоқтатады. Осы уақытты пайдаланып біздің елімізге заңсыз өтпек болған көрші елдің 21 азаматын құрықтадық. Тыл жақтан келген шекара наряды мемлекеттік шекара сымын кесіп өткен өзбек азаматтарының заңсыз әрекетіне осылайша тоқтау салдық. Бұл застава тарихындағы ең ірі заң бұзушылық әрекет болғанын айтқым келеді.

– Осы «Бағыс» шекара заставасындағы офицерлік қызметіңіз барысында сіз және сіздің жеке құрам жоғары басшылық тарапынан қандай да бір көтермелеулер алды ма?

– Бүгінгі күні шекара басқармасының бастығы лауазымында болсам да күні кеше Бағыстағы шекарада өткен күндерді ұмыту мүмкін емес. Өз уақытында шекара отрядындағы «Қапланбек» пен «Бағыс» шекара заставалары алдыңғы позицияда тұрғанын шекарашылар қауымы біледі. Аумаққа шыққан шекара наряды бос қайтпайтын. Күніне кем дегенде бір шекара бұзушы немесе орта көлемдегі контрабанда ұсталатын.

Ал енді көтермелеуге келсек: Мемлекеттік шекараны күзету мен қорғаудағы қырағылықтары үшін бөлімшемдегі сарбаздар он тәуліктік қысқа мерзімді демалыс, ведомостволық медальдармен наградталды. Жоғары басшылық біздің қызметтегі жетістігімізді бағалап, ҰҚК Шекара академиясына магистратураға түсуге жолдама берді. Оқимын, өз-өзімді дамытамын деген офицер үшін бұл өте жақсы мүмкіндіктердің бірі деп есептеймін.

– Кешегі мен бүгінгі таңдағы шекарашылардың өмірін салыстырып бере аласыз ба?

– Күні кеше далалық шатырда күнелткен шекарашылардың бүгінгі жағдайын жаман деп айта алмаймын. Ең қиын деген бөлімше қазіргі таңда жиналмалы модульдік үй-жайда тұрады. Одан бөлек қазіргі қару-жарақ, автокөлік одан қала берді заманауи дрондар офицерлердің уақытын үнемдеуіне мол мүмкіндік береді. Ғылым мен білім дамыған заманда адамның мүмкіндігі молая түсуде. Бұл мүмкіндіктер Шекара қызметіне де келіп жатыр, сондықтан кешегі өткен күн тарих екендігін мойындамастан басқа амал жоқ. Ал екі кезеңді салыстыратын болсақ, айырмасы жер мен көктей дер едім.

– Уақыт бөліп, сұхбаттасқаныңыз үшін көп рақмет!

Капитан Р.НҰРМЕТ, «OS-ЧР».
Суреттер редакция мұрағатынан.

Эстониядағы достарына армияда бірге қызмет етуге рұқсат етілді

Пресногорьков ауылдық округінің әкімі Сергей Щербак: «АУЫЛ ӨМІРІНДЕГІ ШЕКАРАШЫЛАРДЫҢ ОРНЫ БӨЛЕК...»

Шекара сақшыларының әу бастан-ақ жергілікті тұрғындар арасындағы беделі жоғары. Өздері үлкен құрметке ие. Бір мекенді қоныс еткен шекарашылар мен жергілікті тұрғындардың «Тонның ішкі бауындай» бірлікпен өмір сүруі – ауыл өмірінің шырайын аша түсетіндей. Себебі олардың бірлесе өткізген түрлі шаралары қашанда бір-бірінсіз жоғары деңгейде ұйымдастырыла алмайтыны белгілі.

Шекара шебіндегі журналистік іссапар кезінде сәті түсіп, Пресногорьков ауылдық округінің әкімі Сергей Щербак пен сұхбат жүргізген едік.

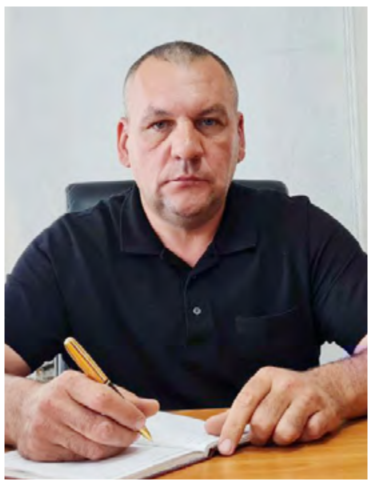

- Сергей Александрович, шекара аймағында орналасқан елді мекенде басшылық қызметтесіз. Соған орай шекарашылармен көп жағдайда қызмет барысында жолығысып отырасыздар. Ауыл өміріндегі шекара сақшыларының рөлі туралы, жалпы жұмысы туралы айтып отырсаңыз?

- Пресногорьков ауылдық округінің әкімі лауазымына ағымдағы жылдың сәуір айында ғана тағайындалдым. Азғантай уақыт десек де, жұмыс барысында көп нәрсеге көзім жетіп үлгерді. Ауылымыз шекара шебінде орналасқандықтан жай өңірлердің қатарына жатпайтыны белгілі. Мен де бұған дейін әскери шен бойынша көтіріліп, иыққа пагон таққан адаммын. Запастағы «подполковникпін». Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігінің қатарында қызмет атқардым. Сондықтан да мен үшін әскери қызметтің қиындығы мен күрделілігі етене таныс. Жауынгерлік қызмет, әскери қызметке деген жауапкершілік дегендер менің де басымнан өткен. Шекара сақшыларының қызметінің жүгі өте ауыр деп айтсам да болады. Олар туған жерінің, қала берді тұтас мемлекетіміздің қауіпсіздігін күзетіп жүр. «Сырт көз сыншы» демекші, жасыл күнқағарлылардың қызметтеріне деген адалдықтарын сырттай көріп болсада, қанық болып жүрмін. Жұмыстарына жергілікті тұрғындар да, мен де өте ризамыз. Өз басым кабинетте көп отырғанды жақсы көрмейтін азаматтардың бірімін. Көптеген түйткілді мәселелерді шешу үшін көбінесе ауыл ішін, шалғайда тұрған бөлімшелерді аралап жүремін. Сол кезде адамдармен жұмыс барысында жолығамын, сұхбаттасамын. Олардың шекарашыларға деген алғыстарын көп естимін. Шекара сақшылары жауынгерлік қызметтен қолдары босай қалған кезде жергілікті халыққа көмек қолын созуға әзір тұрады. Қысқы борандар салдарынан болатын күрттік қарларды қам көңіл жандардың аулаларын тазарту жұмыстарын ұйымдастырады. Ал көктемгі су тасулар мен бөгет қою жұмыстарына да қолдарынан келген көмектерін аямайды.

«Ақбалшық» шекара бөлімшесінің басшылық құрамы мен жеке құрамына округтің әкімі ретінде шексіз алғысымды білдіргім келеді. Себебі олар әрқашан қолда бар мүмкіндіктерін салып, бірге жұмыс жасауға әзір.Мүмкіндіктері шектеулі жандарға қол ұшын беріп, тұрмыстық жағдайларында кездесетін шаруаларын шешіп беруде қастарынан табылады. Ауылымызда ұйымдастырылатын түрлі шараларға да белсенді қатысады. Қатарларында спортты жанына серік еткен жауынгерлер өте көп. Мен мұның бәрін қызыл сөз үшін мақтап жатқан жоқпын. Сөздің шындығы сол.

-Ауыл жастарының әскери қызметке деген көзқарастары қалай? Олар Отанға адал қызмет етуге әзір ме?

- Ауыл жастарын әскери қызметке үгіттеу жұмыстары да назардан тыс қалып көрмеген жұмыстардың бірі десем де болады. Қостанай облысы бойынша департаментінің кадрлық қызметтерімен де тығыз қарым-қатынаста жұмыс жасаймыз деп толық айта аламын. Өткен айда кадрлық қызметтен келген әскери қызметшілермен көптеген кешенді шараларды ұйымдастырдық. Шара барысында ауыл мектебінің жоғары сынып оқушыларымен кездестік. Жастармен жұмыс барысында мектептің алғашқы әскери дайындық пәнінің мұғалімі Сергей Коваленкомен бірге жұмыс жасадық. Мектептің түлегі атанғалы тұрған әр жоғары сынып оқушысының алдында мамандық таңдау бойынша өмірдегі үлкен таңдау тұратыны белгілі. Біз оқушыларға Шекара қызметінің офицерлерінің қатарына келуге үгіттедік. Шекара академиясына оқу үшін құжатты жинау туралы түсіндіру жұмыстарын жүргіздік. Сонымен қатар, Отанға деген сүйіспеншіліктерін арттырып, әскери қызметке, соның ішінде шекара сақшысы атануға шақырдық. Әскери қызметшілерге берілетін әлеуметтік жеңілдіктерді де атап өттік.

- Шекара сақшыларымен біріккен жұмыстарды ұйымдастыру бойынша жоспарларыңызбен бөліссеңіз?

Келер күндері де «Ақбалшық» шекара бөлімшесінің жеке құрамымен дәл осындай достық қарым-қатынаста жұмыстарымызды жалғастыра беретініміне кәміл сенемін. Шекарашылармен бірге ұйымдастырған жұмыстар өз нәтижелерін беріп келеді. Жергілікті тұрғындармен Қазақстан Республикасының «Мемлекеттік шекара туралы» Заңын түсіндіру жұмыстарын жүйелі түрде ұйымдастырып тұрамыз. Біз үшін ауыл өміріндегі шекарашыларды орны бөлек.

- Шекара қызметінің құрылғанына толғалы отырған 30 жылдық мерейтойларымен жеке құрамының барлығын шын жүректен құттықтаймын. Біз шекара шебінің берік қолда екеніне сенімдіміз. Айбынды шекарашыларымыздың халық арасындағы беделі асқақтай берсін. Тәуелсіз еліміздің шекара шебі елім деген жауынгерлермен тола берсін!

- Сұхбатыңыз үшін Сізге үлкен рахмет! Жұмысыңызға табыс тілеймін!

Майор М.ҚАРЕКЕНОВ, «OS-ЧР». Суретті түсірген автор.

МЕСТО СЛУЖБЫ КПП

«НАЙЗА» ОТКРЫТ ДЛЯ ВСЕХ

В связи со стабилизацией эпидемиологической ситуации в Республике Казахстан, после двухлетнего перерыва, с 11 июля текущего года возобновили работу автомобильные пункты пропуска на государственной границы с Российской Федерацией и Республикой Узбекистан, которые прекратили свою деятельность из-за пандемии коронавируса. Соответствующее решение приняла Межведомственная комиссия по недопущению распространения коронавирусной инфекции на территории Республики Казахстан.

На участке Департамента Пограничной службы КНБ по Павлодарской области - это-автомобильный пункт пропуска «Найза», граничащий с Алтайским краем Российской Федерации. Стражи границы приступили к пропуску лиц, транспортных средств, грузов и товаров.

По статусу пункт пропуска «Найза» является двухсторонним, с дневным режимом работы. С начала возобновления работы пропущено более двух тысяч человек, при этом выявлено 2 гражданина Республики Казахстан с недействительными документами. Основной поток пересекающих границу составляют туристы, следующие в Российскую Федерацию.

Напомним, что во время пандемии коронавируса, с 11 мая 2020 года до улучшения санитарно-эпидемиологической ситуации, временно ограничено пересечение государственной границы иностранцами и лицами без гражданства. Исключение составляли лица, пересекающие границу согласно пунктам «Порядка пересечения Государственной границы Республики Казахстан на период карантинных ограничений». Из-за закрытия сухопутной границы, попасть в соседние страны можно было только в определенных случаях либо самолетом.

Также, на границе с Российской Федерацией возобновили работу следующие автомобильные пункты пропуска: «Кондыбай», «Акбалшык», «Кызыл Жар», «Жезкент», «Байтанат», «Коянбай», «Орда», «Шаган», «Карашатау».

Теперь, граждане, как и в прежние, до пандемии времена, могут пересекать границу по документам удостоверяющим личность.

Чтобы не допустить распространение коронавирусной инфекции среди населения страны Министерство здравоохранения рекомендует гражданам своевременно проходить вакцинацию и ревакцинацию против Covid-19.

Майор А. БАГДАТОВА, «OS-ЧР». Фото ефрейтора Т.КАИРБАЕВА.

Силы Воздушной обороны РК планируют пополнить ряды беспилотников турецким оборудованием

САМУРАЙ, ІЗГЕ ТҮС!

«Барлау іздеу тобы» шекара нарядының құрамына бірінші рет шыққан аға сержант Виктор Максимюкке аға лейтенант Е.Аймұрзаев тез арада Самурай қызметтік итін ізге түсіруіне бұйрық берді. 2009 жылғы күз айларының бірі еді. Қызметтік иттердің аға нұсқаушысы лауазымына тағайындалғанына да көп болмаған шекара сақшысы дереу түрде төрт аяқты серігін жетектеп, шекара шебінің тәртібін бұзғандардың ізіне салды...

Шекараның сілтідей тынған тыныштығын бұзған жағдай келесідей өрістеген болатын. Шекара бөлімшесінен шыққандарына бірнеше уақыт өткен бір топ шекара нарядының мемлекеттік шекараға жақын маңды күзетіп жүргендеріне біраз уақыт өтті. Көбінесе олар бой тасалап, қалың теректер мен өңі сарғыш тарта бастаған қалың шөптерді тасалайды. Әр дыбыс пен әр қозғалыс шекара сақшыларының басты назарында. Шекара қызметінің жұмысына әбден төселіп алған қызметтік ит Самурайда демін ішінен алатындай. Ол да артық дыбыс шығармауға тырысады.

Шекара нарядының бір жерде ғана отыра бермей шекара сызығын бойлай жүретіні белгілі. Сол әдеттері бойынша сақшылар алға қарай жылжи бастады. Бір уақытта гүрілдеген көліктің дауысы алыстан еміс-еміс естіле бастады. Әліптің артын баққан әскери қызметшілер қалың шөптің ішіне жасырына қойды. Сол кезде екі отандасымыз мінген көлік те көз ұшындай алысқа барып маторының жұмысын тоқтатты. Машинадан секіріп түсіп, көлікке тиелген үлкен ала сөмкелерді жерге лақтыра бастады. Дүрбімен бәрін бақылап отырған жасыл күнқағарлылар үшін шекара бұзушыларының мұндай әрекеті айдан анық еді. Ендігі кезекте олар ширақ қозғалып, тиеп әкелген халықтық тұтыну тауарларын шекарадан заңсыз асыруға талпынатындары белгілі. Не болсада осы мезетте оларды қылмыс үстінде қолға түсіруді бекінген нарядтың жетекшісі жеке құрамға жүктерін түсіріп жатқан екеуге тура жүгіруге бұйрық берді. Қалың шөптің арасынан сап ете қалған бұларды көрген көлік иелері тіл қатуға келместен қалың шөп пен орманды бетке алып қаша жөнелді. Шекара бөлімшесінің бастығы байланыс құралы арқылы қалған жеке құрамды «Дабыл» пәрменімен көтерді. Белгісіз жандардың жүрген учаскеге торуыл қоюға бұйрық берді. Иесіз қалған көліктің қасына келген бойда аға сержант В. Максимюкке Самурай қызметтік итін ізге түсіру керектігін айтты. Самурай да осы пәрменді күтіп тұрғандай тұмсығын жерден алмастан, бой тасалағандардың бағытына жүгіріп келеді. Оның артынан шекарашылар да жылдамтата ілесе жөнелді. Араға көп уақыт өтпей, еліміздің екі азаматының жасырынған жері иісшіл иттің арқасында табылып, қолға түсті. Осы жолғы шекара бұзушысын қолға түсіру дерегі – аға сержант В. Максимюктің жауынгерлік қызметіндегі тұңғыш оқиғасы еді.

Одан кейін де шекарашы қызметте Канди, Хантер қызметтік иттерімен жұмыс жасады. Мамандығын жанындай жақсы көретін аға сержант В.Максимюк бірнеше рет мемлекеттік шекараны бұзуды талпынғандардың жолдарына тосқауыл бола білді. Оның құрықтаған азаматтарының ішінде халықаралық деңгейде іздеуде тұрған қылмыскерлер де болды.

Маңдай терді төккен жұмыстың қашан да өз бағасын алары сөзсіз. Сол сияқты бүгінгі мақаламызға арқау болып отырған «Ақбалшық» шекара бөлімшесінің қызметтік иттердің аға нұсқаушысы аға сержант Виктор Максимюк те бірнеше рет Шекара қызметінің басшы құрамының құқығымен марапаттарға ие болған шекара сақшысы!

Жасыл қарағайы мен шыршасы, аршасы мен қайыңы тербелген табиғатты қызықтап шекараға бет ала әскери көлікпен жүйткіп келеміз. Айналаға қараған күйі сұлу өңірдің иесі атанған қазағымның бағына іштей шүкіршілік айтамын. Жанардың жауын алған көркемдікке іштей таң қаламын. Әне бір жердегі бір топ аққайыңның сыртқы келбеті – кәнігі суретшінің айлар бойғы еңбегінің арқасында салынған картинасының түпнұсқасы дерсің... Ал ауасының тазалығын сөзбен айтып жеткізудің өзі бір бөлек дүние. Тамаша! Ұрпағына осындай байлығы мен табиғаты жарасқан құтты мекенді иелікке қалдырған ата-бабамызға мың алғыс. Ендігі кезекте бізге – шекара сақшыларына Отанымыздың мемлекеттік шекарасына сызат түсірместен күзету сияқты үлкен міндет тұр.

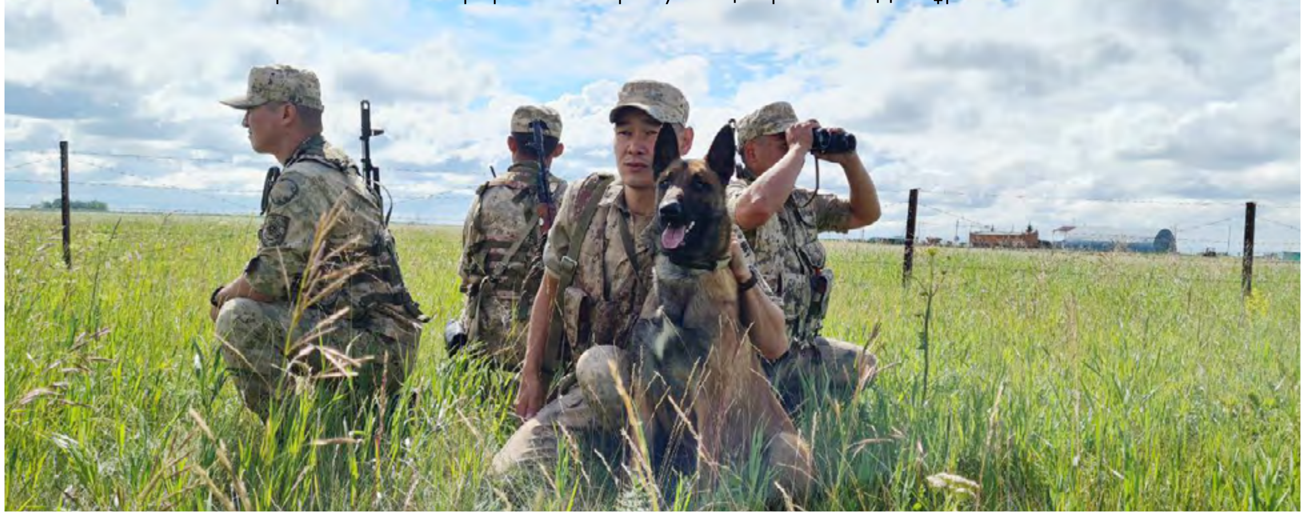

ШЕКАРАНЫ ҚЫРАҒЫ КҮЗЕТЕТІН БӨЛІМШЕ

Қостанай Департаментіне қарасты «Ақбалшық» шекара бөлімшесінің негізі 2001 жылы қаланған. Иықтарына қару ілген шекара сақшыларын алғаш көрген жергілікті халық оларға басында үрпиісіп қарағаны шындық. Себебі, бұған дейін төрт түлік малы өрісінде еркін жайылған тұрғындары үшін, мемлекеттік шекараның сақшылары әскери көлікке мініп күні-түні ел шетін күзетіп, халықпен шекара шебі туралы жиындарын өткізе бастағанда ел санасында белгілі бір шарбаққа «қоршауда» қалғандай сезімде болған еді.

Ал бүгінгі күні бәрі мүлдем басқаша. Шекарашылар мен аудан, ауыл жұртшылығының арасында тығыз қарым-қатынас орнаған. Ел мен шекара сақшылары болып жыл он екі ай бойы мемлекеттік мейрамдарға арналған көлемді шараларларды бірге ұйымдастырады. Әскери қызметшілер мемлекеттік қызмет ұйымдарының бастамасымен алға тартылған барлық іс-шаралардың басы-қасынан табылады.

«Ақбалшық» шекара бөлімшесіндегі журналистік іссапар кезінде әскери ұжымның басшысы капитан Азамат Жамбылбекұлы бөлімше туралы білетін ақпаратымен бізбен бөлісті.

2013 жылы жаңа ғимаратқа көшкен шекара заставасының жеке құрамының күшімен қызметтік иттерге арналған орын-жай, әскери техникаларды қоюға арналған орын, спорт қалашығы, саптық аландар салыныпты. Қазіргі кезде Қостанай Департаментінің маңдайалды бөлімшелерінің біріне айналған әскери ұжым 2017 жылдың қорытындысы бойынша «Солтүстік» өңірлік басқармасының құрамынан I орынды, 2018 жылы II орынды жеңіп алыпты. Жеке құрам үстіміздегі жылдың қорытындысы бойынша да алдыңғы қатардан көрінетіндіктеріне сенімді. Себебі, үнемі қырағы қызметтерімен көрініп жүрген шекара бөлімшесі 2017 жылы он екі шекара тәртібін бұзушыны анықтаған. Олардың ішінде екеуі шекара бұзушылар болса, оны шекара режимін бұзғандар. 2018 жылы он төрт шекара тәртібін бұзушылардың жолын кескен. Олардың біреуі шекара бұзушы, қалған он үші шекара режимін бұзушылар. 2019 жылдың қорытындысында он рет шекара режимін бұзуға талпынғандарды тұзақтаған. Ал одан кейінгі жылдары да жауынгерлік қызмет бойынша осындай көрсеткішті жалғастырып келеді. Ең бастысы мемлекеттік шекараны заңсыз бұзам деген адамдардың барлығы дер кезінде қолға түсіп, заң алдында жауапкершілікке тартылуда. Ақбалшықтық шекара сақшылары күзетіп жүрген аумақта шекара шебінің бұзылуы мүмкін емес. Өйткені шекара бөлімшесінде қызметіне адал, жұмысын өте жақсы білетін сайыпқырандар ғана қызмет етіп жүр.

Офицерден қолға түскен шекара шебінің тыныштығын бұзғандар туралы сұрадық. Бір оқиға келесідей өрбіген. «Шекара сақшысы» шекара нарядында болған шекарашылар Ресей Федерациясы жағынан елімізге қарай бет алған белгісіз жанды байқайды. Тез арада жақын жерде тұрған теректің тасасына жасырынған олар шекара бұзушыны жақындаған кезде қолға түсіреді. Сөйтсе, шекара шебінің тәртібін бұзушы көрші елдің азаматы екен.

Ал келесі оқиға қыстың қытымыр аязды күндерінің бірінде орын алыпты. Ресей Федерациясының шекара сақшыларынан елімізге қарай айыр қалпақты көршілеріміздің бірі қараңғы түнді жамылып, шекара шебінен өтіп кеткені туралы ақпарат түседі. Сол маңайда шекара нарядында болған аға сержант В.Максимюк Хантер қызметтік итімен және сержант А.Сейдалин шекараның түбінен сол сәтте табылады. Шекара асып, ел ішіне кірмек болған Қырғызстан Республикасының азаматы сол сәтте-ақ қолға түсіреді.

Шекара аймағының тәртібін бұзған әр азаматтың қадамын аттатпастан қолға түсіретін тектіліктің қаны бойында ойнаған бүгінгі таңның қырғидан да қырағы сақшыларын жоғарыдай тез әрі шұғыл шешім қабылдайтын шеберліктерімен Шекара қызметінің бөлімшелері арасында үлкен беделге ие болып жүр. Мерейлерің үстем болсын, ел тыныштығы үшін өмірлері мен қызметтерін арнаған жасыл күнқағарлылар!

Бетті дайындаған
майор М.ҚАРЕКЕНОВ, «OS-ЧР».
Суреттерді түсірген автор.

ҚР-да қорғаныс-өнеркәсіп кешенінің мемлекеттік тапсырысқа тәуелділігін төмендету жоспарлануда

Если в начале формирования Пограничной службы и других силовых ведомств страны особое внимание уделялось представителям старшего поколения, которые создавали и стояли у истоков становления, то сегодня акцент все больше делается на молодежь.

ПО СТОПАМ ОТЦА

За 30 лет молодое поколение достойно приняло эстафету сохранения боевых традиций и ритуалов, сохранило нить преемственности поколений, связывающих прошлое, настоящее и будущее.

Один из таких ярких примеров преемственности поколений – это семья офицера Департамента Пограничной службы КНБ по Мангистауской области капитана 2 ранга Самата Манекеева, который посвятил более 16 лет охране родных рубежей. С супругой Салтанат они воспитали настоящих патриотов Родины.

Самат и Салтанат воспитывают четверых детей – троих сыновей и дочь. Старший сын Асылмурат является курсантом 2 курса Академии КНБ. Выбор Асылмурата не случайный. С самого детства он мечтал пойти по стопам отца. После окончания школы, не раздумывая, сдал вступительные экзамены в кузницу офицеров КНБ. За время обучения Асылмурат показал высокие результаты в учебе и службе, с отличием закончил второй курс обучения. Начальником Академии генерал-майором н.б. Т.Жүнісовым чета Манекеевых поощрена «Благодарственным письмом», которое было вручено на торжественном концерте, посвященном 30-летию образования органов национальной безопасности.

Второй сын Рауан не отстает от старшего брата и в настоящий момент сдает вступительные экзамены в Академию КНБ. Окончив школу, он также, как и брат, решил стать офицером и посвятить свою жизнь службе Отечеству.

- Мы никогда не навязывали детям, чтобы они стали офицерами, но любовь к Родине и гордость за свою страну воспитывали с детства. Думаю, служба Самата и его окружение оказало сильное влияние на сыновей. Конечно мне как матери хочется, чтобы дети были всегда рядом, но это их выбор и я его поддерживаю, - поделилась мама Асылмурата и Рауана Салтанат.

Капитан 2 ранга Самат Маникеев служит в первом дивизионе береговой охраны Департамента Пограничной службы по Мангистауской области и исполняет обязанности командира дивизиона. За свой долгий путь офицера-пограничника воспитал не одну плеяду профессионалов. Пожелаем ему и его семье благополучия и успехов в нелегком труде. Вот так появляются и передаются из поколения в поколение истинные пограничные традиции.

Старший лейтенант А.ЖАНАЛИПОВ, «OS-ЧР»,
Фото из семейного архива.

ГРАНИЦА В ТВОРЧЕСТВЕ

С ПЕСНЕЙ ПО ГРАНИЦЕ

В преддверии 30-летия образования Пограничной службы КНБ Республики Казахстан в приграничных районах Павлодарской области проведен выездной концерт военно-патриотических песен «Қасиетті шекара күзетінде».

Концертная программа организована начальником отдела воспитательной и идеологической работы Департамента ПС КНБ по Павлодарской области подполковником Данияром Сарымсаковым совместно с областным центром народного творчества и культурно-досуговой деятельности «Шанырак».

В трехдневном турне были охвачены шесть приграничных районов области: Иртышский, Актогайский, Успенский, Щербактинский, Железинский и Теренкольский.

В концертной программе приняли участие военнослужащие подразделений границы, среди которых победитель в номинации «вокал и вокально-инструментальная песня» фестиваля военно-патриотических песен, прошедшего в г.Нур-Султане, санитарный инструктор пограничного отделения «Амангельды» рядовой Ардак Бейсембай. Ардак представил зрителям композицию Есенкула Жакыпбекова «Біздің елдін жігіттері» и произведение Мукагали Макатаева «Нені аңсаймын» под аккомпанементы домбры.

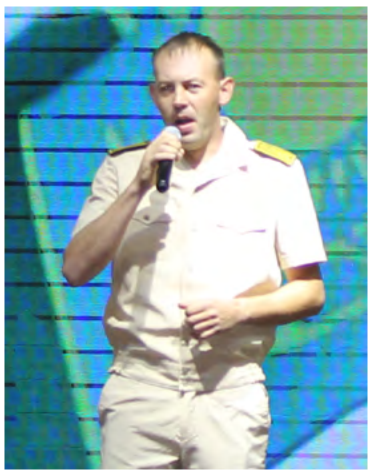

Еще один участник фестиваля – разведчик пограничного отделения «Шалдай» ефрейтор Ансат Рахметов.Исполнив песни «Көк тудың желбірегені» и «Қазақстаным», Ансат покорил зрителей своими высокими вокальными данными.

Младший контролер отделения пограничного контроля «Найза» (автомобильное) сержант Саят Кошкинбаев, буквально «зажег зал», исполнив композицию известного павлодарского исполнителя Серика Мусалимова «Люди на планете».

Разбавил программу знаменитыми пограничными песнями «Зеленая фуражка» и «Погранзастава» старший корабельный старшина пограничного отделения «Ертис» старшина первой статьи Андрей Дубгорн.

Добавил красочные аккорды и старшина группы хозяйственного обеспечения Департамента старший сержант Серик Кажимов, исполнив популярные эстрадные композиции.

Не остались в долгу и солисты центра «Шанырак» – Бахтияр Кожанов и Наурыз Кошен, которые являются победителями многих республиканских и областных конкурсов.

Зрители тепло приняли песни и всех участников концерта, а завершающей песне «Біз шекарада» зрители аплодировали стоя.

Проект, нацеленный на повышение имиджа и престижа воинской службы, пропаганды казахстанского патриотизма среди молодежи приграничных районов, показал высокий результат. Военнослужащие границы, воодушевленные талантами своих сослуживцев, с чувством гордости разъехались по местам дислокации.

Майор А. БАГДАТОВА, «OS-ЧР».
Фото автора.

А.БАЙТҰРСЫНҰЛЫНА 150 ЖЫЛ

МЕРЕЙТОЙҒА АРНАЛҒАН КІТАП КӨРМЕСІ

Ағымдағы жылы ұлы ағартушы және қоғам қайраткері Ахмет Байтұрсынұлының дүниеге келгеніне 150 жыл толды. Еліміздің түкпір-түкпірінде мерейтойға арналған түрлі шаралар ұйымдастырылуда. Ахмет Байтұрсынұлы - қазақ халқының жарқын болашағы үшін өз өмірін қиған ақын, түркітанушы ғалым, аудармашы, педагог, публицист және өз Отанының нағыз патриоты.

Қостанай облысы бойынша департаментінің жеке құрамы Л.Толстой атындағы Қостанай облыстық әмбебап ғылыми кітапханасы ұйымдастырған шараға қатысты. Кітапханада А.Байтұрсынұлының 150 жылдық мерейтойына арналған кітап көрмесін тамашалады. Ұйымдастырушы «Тілдарын» облыстық тілдерді оқыту орталығы» коммуналдық мемлекеттік мекемесі.

Біртуар тұлғаның мерейтойына арналған кітап көрмесі төртке бөлінген. «Дәуірдің жарық жұлдызы» деп аталатын бірінші бөлімде Ахмет Байтұрсынұлының өмірінен сыр шертетін кітаптардың қоры жинақталған. «Мұрамды жеткіз келер ұрпаққа» деп аталатын келесі бөлімде оның қаламынан туған өлең-жырлары, шығармалары енген кітаптардың қатарынан тұрады. Ал «Тіл тағылымы» атты бөлімде тіл біліміне қатысты жинақтары енген. Соңғы «Жазған сөз жаным ашып Алашыма» бөлімінде қазақ халқына арналған шығармалар жинағы топтастырылған.

Кітап көрмесімен толықтай таныстырып шыққан кітапхананың қызметкері Жұлдызай Серік шекара сақшыларының қойған барлық сұрақтарына жауап берді. Қаңтар айында қойылған көрменің ашылу салтанатына Қостанай облысының зиялы қауым өкілдері қатысқан. Кітап қорының саны жүзден асатын кітап көрмесінің есігі бір жыл бойы көрермендер үшін айқара ашық.

Тағылымы мол шарадан әскери қызметшілер А.Байтұрсынұлының өмірі мен шығармашылығы туралы көптеген мағұлматқа ие болды.

Майор М.ҚАРЕКЕНОВ, «OS-ЧР».
Суреттерді түсірген автор.

Обновить военную технику до 2030 года планирует Казахстан

«КОМЕНТ» НЕ ВОРОБЕЙ...

ПРОФИЛАКТИКА

XXI век – век информации и цифровизации. Люди всё чаще используют в повседневной жизни последние достижения научно-технического прогресса: смартфон, персональный компьютер, умные гаджеты для дома. Человечество уже не представляет себе полноценную жизнь без электронных устройств.

Большой популярностью пользуются социальные сети. Мы создаем аккаунты и посещаем странички, публикуем заметки, обмениваемся фото, реагируем на посты друзей. В среднем около трех часов ежедневно человек проводит в социальных сетях. Появилась

возможность общаться с родными и близкими, которые находятся вдали от нас. Это очень удобно и недорого.

Социальные сети позволили выражать свое мнение относительно происходящего в обществе, государстве и во всем мире в целом. Это очень хорошо, потому что дало возможность государственным органам и независимым организациям производить анализ текущей обстановки, узнавать реальное мнение населения относительно существующих проблем. Результаты исследований, нередко, оказывают серьезное влияние при принятии решений не только на местном, но и на государственном уровне.

Тем не менее, при всех плюсах цифровизации имеются и минусы, о которых надо знать каждому пользователю социальных сетей, во избежание непредвиденных ситуаций. В первую очередь не стоит забывать, что выражая свое мнение в комментариях или постах можно задеть чувства другого человека, нации, народа, а иногда и целого государства, за которые могут привлечь к ответственности. Подобные публикации несут как административную так и уголовную ответственность.

В соответствии с Законом РК «О средствах массовой информации» интернет-ресурс отнесен к средствам массовой информации, а информация, размещенная на нем, является продукцией СМИ. Таким образом, информация, размещаемая на интернет-ресурсе независимо от его формы собственности, включая социальные сети, должна соответствовать требованиям достоверности и соблюдать права и интересы физических и юридических лиц.

К примеру, за распространение заведомо ложной информации, создающей опасность нарушения общественного порядка или причинения вреда правам и интересам граждан, организаций, интересам общества или государства с использованием средств массовой информации или сетей телекоммуникаций наказывается штрафом в размере до 5 тысяч МРП, либо исправительными работами в том же размере, либо ограничением свободы на срок от 2 до 5 лет, либо лишением свободы на тот же срок (статья 274 УК РК).

За распространение заведомо ложных сведений, порочащих честь и достоинство другого лица или подрывающих его репутацию, совершенное публично или с использованием СМИ, или соцсетей наказываются штрафом в размере до 2 тысяч МРП либо исправительными работами в том же размере, либо ограничением свободы на срок до 2 лет, либо лишением свободы на тот же срок (статья 130 УК РК).

Распространение на территории Казахстана продукции СМИ, содержащей сведения и материалы, направленные на пропаганду или агитацию насильственного изменения конституционного строя, нарушения целостности РК, подрыва безопасности государства, наказывается штрафом в размере до семи тысяч МРП либо исправительными работами в том же размере, либо ограничением свободы на срок до семи лет, либо лишением свободы на тот же срок (статья 179 УК РК).

К сожалению, в казахстанском медиа пространстве такие случаи имеют место быть. Как заявляет Генеральная прокуратура Республики Казахстан, с 2019 года участились факты привлечения к уголовной ответственности по вышеперечисленным статьям.

Для недопущения подобных эксцессов в среде военнослужащих, руководством подразделений на постоянной основе проводится профилактическая работа с призывом воздерживаться от необдуманных публичных высказываний, публикаций и не допускать распространения противоправных материалов в социальных сетях, соблюдать и сохранять межнациональное согласие в обществе.

Стоит помнить, что военнослужащие по своему статусу являются государственными служащими. Соответственно, их мнение обществом может восприниматься как позиция государства. Нельзя забывать о Кодексе чести государственных служащих, который регламентирует порядок высказываний публичных и иных мнений подобного характера.

Старший лейтенант А.ЖАНАЛИПОВ «OS - ЧР»
Фото из свободного доступа сети интернет.

В Департаменте Пограничной службы КНБ по Восточно-Казахстанской области прошел круглый стол на тему: «Работа психологов в рамках отбора кандидатов на срочную воинскую службу». Организаторами и модераторами мероприятия выступили департамент воспитательной, идеологической и кадровой работы Пограничной службы и Департамент Пограничной службы по Восточно-Казахстанской области.

ЗА КРУГЛЫМ СТОЛОМ:
ПСИХОЛОГИ И ПОЛИГРАФОЛОГИ

Круглый стол прошел в виде семинара, на котором, кроме военнослужащих Пограничной службы, приняли участие представители Комитета национальной безопасности, Министерства обороны, полиции и Центра исследования проблем религии.

Спикерами семинара выступили: заместитель начальника Департамента Пограничной службы по ВКО подполковник Серик Бершбаев, консультант-военный психолог департамента воспитательной, идеологической и кадровой работы майор Руслан Бетхер, начальник психологической службы Департамента по делам обороны МО РК по ВКО старший лейтенант Радим Руминов, специалист-психолог Департамента КНБ по ВКО старший лейтенант н.б. Рината Кайсинова, специалист-психолог Центра исследования проблем религии Назым Файзрахманова.

В ходе семинара рассмотрены актуальные проблемные вопросы, с которыми сталкиваются психологи и полиграфологи в работе с современной допризывной молодежью, даны рекомендации по проведению имиджевой работы по пропаганде воинской службы, доведены основные признаки по выявлению лиц, придерживающихся деструктивного религиозного течения, а также обсуждены предложения по улучшению психологических исследований и внедрения новых методик при отборе кандидатов на срочную воинскую службу.

По мнению организаторов, проведение подобных мероприятий будет способствовать обучению новым методикам работы с призывниками на воинскую службу и повышение профессиональной компетенции военных психологов и полиграфологов.

Майор А.КАРМЕНОВА, «OS-ЧР»,
Фото автора.

ДӨҢГЕЛЕК ҮСТЕЛ ӨТТІ

Өткен аптада ҰҚК ШҚ Ақтөбе облысы бойынша департаментінің бастығы подполковник О.Бимендиннің төрағалығымен дөңгелек үстел өтті. Әскери тәртіп пен құқықтық тәртіпті нығайту, бірлескен профилактикалық жұмыстарды жетілдіру мақсатында ұйымдастырылған шараға Ақтөбе гарнизоны әскери прокурорының орынбасары әділет подполковнигі Р.Жанисбаев, ҚР ҰҚК ӘПД 12 әскери полиция бөлімінің бастығы полковник Т.Құдайбергенұлы, ҚР ҰҚК Шекара қызметі бойынша әскери қарсы барлау басқармасы 10 бөлімінің жедел уәкілі капитан Ш.Мажит, Дін мәселелері және қоғаммен байланыс жөніндегі орталығының мамандары теолог М.Орынбайұлы және психолог Т.Тулепбергенов, Шекара қызметінің ардагері С.Жерновой және департаменттің тәрбиелік, идеологиялық жұмыстар бөлімінің офицерлері қатысты.

Күн тәртібінде әскери тәртіп пен құқықтық тәртіпті нығайту мақсатында бірлескен алдын-алу жұмыстарды жетілдіру, ҰҚК ШҚ Ақтөбе облысы бойынша департаментінде әскери және құқықтық тәртіптік жұмысының жағдайын және суицидке бағытталған алдын алу шараларын ұйымдастыру мәселесін қарастыру сұрақтары қаралды.

Жиын барысында Құқық қорғау органдары және ішкі саясат бөлімі мамандары арасында әскери және құқықтық тәртіпті нығайту мақсатында бірлескен профилактикалық жұмыстарды жетілдіру, әскери және құқықтық тәртіптік жұмысының жағдайын және суицидке бағытталған алдын алу шараларын ұйымдастыру мәселесі бойынша қолданатын шаралар туралы сұхбат жүргізілді.

Құқықтық тәртіп – қоғамдық қатынастар жүйесін реттейтін заңдылықтың шынайы қоғамдық қатынастарға айналуының нәтижесі. Мемлекеттің ішкі тұтастығын қамтамасыз ететін әскери тәртіп құқықтық тәртіптің жан-жақты жүйеленген айнымас алғы шарты.

– ҰҚК ШҚ Ақтөбе облысы бойынша департаментінде әскери және құқықтық тәртіпті нығайту мақсатында бірлескен профилактикалық жұмыстарды жетілдіру – кезек күттірмейтін өзекті мәселе. Ағымдағы жылдың өткен кезеңінде адамдардың қаза болуы мен жарақаттануының алдын алу бойынша іргелі жұмыстар атқарылды. Мемлекет саясатын жүзеге асыруға жауапты қызметте алдағы кезеңге қойылған міндеттерді мүлтіксіз атқару жоспарлы қадамдарды қажет етеді. Әскери қызметшілер арасында әскери тәртіп пен құқықтық сауаттылықты арттыру – мемлекеттік тәртіптің негізі, - деді департамент бастығы подполковник О.Бимендин.

Дөңгелек үстелде күн тәртібіндегі мәселелер бойынша жұмыстың айқындылығын қамтамасыз ету және тиімділігін арттыру бойынша кешенді шаралардың жүргізіліп жатқандығы түсіндірілді.

Кездесуді қорытындылай келе жиынға қатысушылар өз ой-пікірлерін ортаға салды. Аталмыш бағыттағы ауқымды түсіндірме шаралары алдағы уақытта да жалғасын табатын болады.

Аға лейтенант
Б.ҚОЖАНТАЙ, «OS-ЧР».
Суреттерді түсірген автор.

ТАКТИКА ВЫЖИВАНИЯ

пограничника в природных условиях

Статья восемнадцатая: «Где кончается вода – там кончается жизнь», или как в экстренной ситуации организовать водопотребление».

Продолжение.

Поиск и использование водоисточников. Иногда страдающим от жажды пограничникам попавшим в экстренную ситуацию удается отыскать скрытые от глаз источники воды или обнаружить близко залегающие к поверхности земли водоносные слои фунта. В этой статье я упомяну только о наиболее универсальных, справедливых для всех климатогеографических зон, приемах поиска водоисточников.

Принято, что почти всегда вода скапливается в понижениях рельефа, куда скатывается с ближайших возвышенных точек. Там же, в понижениях, легче докопаться до водоносных слоев.

Грунтовые воды чаще всего поднимаются к поверхности земли на участках почвы, имеющей более рыхлую структуру, чем окружающая. То есть срабатывает своеобразный природный насос, когда более тяжелый и водонепроницаемый грунт, давя на водоносные слои, выталкивает воду вверх, по «руслам» более проницаемых почвенных слоев.

Например, на каменистых почвах встретить водоисточники вероятнее всего в местах известковых выходов. Из всех каменистых почв известняки в наибольшей степени водопроницаемы, так как пронизаны множеством глубоких трещин, по которым и выдавливаются к поверхности земли грунтовые воды.

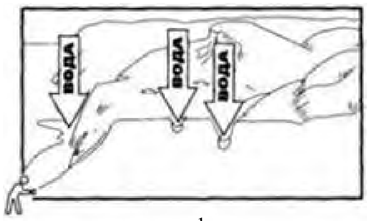

рис.1

Точно так же в сухих каменистых, в том числе известковых, каньонах искать воду следует в местах, где их пересекают более пористые песчаные почвы.

Поняв принцип работы природного насоса, нетрудно догадаться, что наибольшие шансы отыскать источник воды в горной местности будут у пограничников, ведущих поиск у основания горных плато, хребтов, отдельных скал и каменных гряд. Плато или хребет, налегая своей массой на землю, выдавливают влагу с водоносных горизонтов наверх. Не имея возможности пробиться сквозь монолитную каменную толщу, влага уходит в стороны, пробивая себе путь в более рыхлых окружающих почвах. Именно поэтому большинство родников встречаются у подошв скальных выходов, в тех местах, где каменный монолит входит в соприкосновение с более рыхлыми почвами.

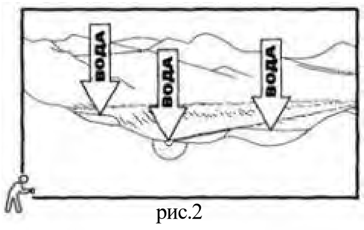

рис.2

В монолитном мягком грунте водоисточники встречаются гораздо чаще, так как при подъеме из недр на пути воды почти нет препятствий. В такой местности легче всего найти родник или другой проточный водоисточник на дне долин, в нижней части склонов (рис. 1, 2).

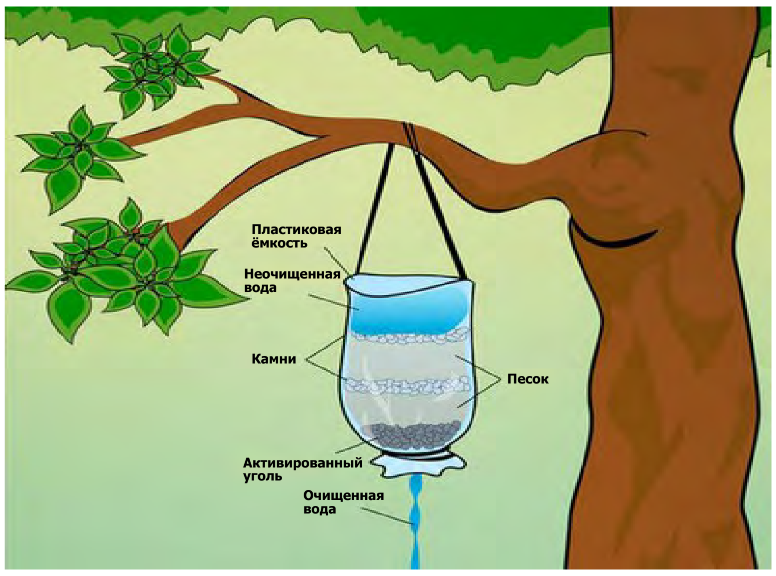

В засушливых районах наиболее вероятна встреча с водой там, где она протекала в зимне-весенний период, – в руслах пересохших рек, на дне превратившихся в сухие долины водоемов, в понижениях рельефа.

Вероятность отыскать источник воды или близкие грунтовые воды тем выше, чем более сочную, густую и разросшуюся растительность вы наблюдаете в окружении мелкой, вялой и захиревшей. Если эти растения выглядят лучше, значит, их корни находятся в водоносном слое. Порой в таком месте бывает довольно выкопать небольшую ямку, чтобы она скоро заполнилась водой.

Хорошим индикатором источников воды могут служить птицы, животные, насекомые.

Мошка к вечеру часто собирается и кружит над открытой водой или хотя бы более влажными, чем окружающие, растениями. Туда же, охотясь за ней, подлетают многочисленные пернатые.

Все птицы, питающиеся зерновыми растениями, например зяблики, дикие голуби и прочие, от воды далеко не улетают. О направлении, в котором расположен источник, может сказать характер их полета: прямой и низкий – значит, скорее всего, они летят к воде; неторопливый, ломаный, от дерева к дереву, с частым отдыхом – обычно означает, что птицы возвращаются от воды. В первом случае надо двигаться в сторону полета, во втором – в противоположную. Кружащие над одним местом или распевающие песни птицы тоже могут указать на водоисточник.

Чаще всего птицы слетаются к водоисточнику ранним утром, в полдень и вечером. В это время за их поведением следует наблюдать особенно внимательно.

Ястребы, орлы и другие хищные птицы в большей степени довольствуются влагой, получаемой из мяса съеденных животных, и поэтому не могут служить индикатором водоисточника, так как способны удаляться от воды на большие расстояния.

Водяные птицы также способны совершать дальние перелеты, не останавливаясь на «дозаправку» водой и пищей, и поэтому на них лучше не ориентироваться.

Большинство млекопитающих нуждаются в регулярном потреблении воды. Особенно привязаны к воде травоядные животные. Отпечатки их копыт и лап, сходящиеся в одно место, могут привести к водоисточнику.

Плотоядные животные способны в течение длительного периода времени обходиться без влаги, так как получают ее вместе с мясом съеденных животных, поэтому ориентироваться на них, как проводников к воде, более рискованно, чем на их травоядных сородичей.

Точно так же не являются указателем воды рептилии. Змеям и ящерицам достаточно для поддержания водного равновесия в организме выпадающей утрами росы и влаги, заключенной в телах поедаемых жертв.

Более надежными индикаторами влаги могут служить насекомые. Не улетают далеко от воды пчелы. Их максимальный перелет от гнезда в нормальных условиях не превышает 6-5 км. Не могут обходиться без воды большинство видов мух и комары. Исключением могут быть только случаи, когда их унесло далеко от водоисточника накануне прошедшей бури. Так называемая европейская, с переливающимся зеленым брюшком, муха вообще не удаляется от воды дальше, чем на 100 м. Летающие водоплавающие жуки также привязаны к открытым водоемам. Колонна муравьев, в засушливой местности двигающаяся в одном направлении, может вывести на скрытый источник воды, например, в дупле стоящего невдалеке от муравейника дерева.

Обобщая, можно сказать, что любые насекомые (кроме чисто пустынных скорпионов, фаланг, скарабеев и других песчаных жуков) всегда тяготеют к увлажненным территориям. Посреди пустыни – что в Каракумах, что в Кызылкумах, что на плато Устюрт – мы не видели и не слышали ни одного комара, слепня, мухи или стрекозы. В свою очередь, первая же мелькнувшая перед глазами стрекоза или запищавший над ухом комар обещали скорую, буквально через несколько километров, встречу с окультуренной, то есть снабжающейся водой зоной. А там и до людей рукой подать.

Теперь небольшое предостережение. Водой из водоемов, вокруг которых нет зеленой растительности, звериных водопойных троп, зато в изобилии костей и останков падших животных, лучше не пользоваться. В крайнем случае, когда других возможностей спастись от безводной смерти нет, допустимо опреснять подобную воду с помощью солнечных конденсаторов и дистилляторов.

Вызывающий сомнение источник с непроточной водой можно проверить старым приемом – плюнуть в воду и посмотреть, как поведет в ней себя слюна. В чистой воде слюна должна быстро разойтись в стороны и раствориться, в загрязненных нередко застаивается. Правда, не уверен, что подобный экспресс анализ способен выявлять все болезнетворные микроорганизмы, так что лучше перестраховаться и сомнительную воду вскипятить. Традиции традициями, а здоровье здоровьем.

Почти в любой климатогеографической зоне можно встретить сооружаемые местным населением различного вида и назначения колодцы – питьевые, водопойные, для хозяйственных нужд, полива огородов, накопительные и пр. При этом замечено, что чем более засушлива местность, чем выше в ней цена воды, тем меньше жители рекламируют свои искусственные водоисточники. Иногда они маскируют колодцы сложенными поверх них кучами сухого хвороста, иногда закрывают крышками, расположенными вровень с землей. Но спрятать водоисточник так, чтобы его нельзя было отыскать, невозможно. Его всегда можно вычислить по натоптанным тропкам, идущим от жилья, места работы или выпаса скота, по отдельным следам, по растительности и насекомым, «питающимся» случайно пролитой водой.

На морских побережьях почти всегда можно добыть пресную воду, выкопав колодец за дюнами, которые окаймляют прибрежную зону. Объясняется это тем, что дождевая вода, фильтруясь сквозь песок дюн, всплывает и скапливается на поверхности более тяжелой морской воды, просочившейся из моря. Таким образом, образуются тонкие пресноводные линзы, «лежащие» на поверхности соленой воды (рис. 3).

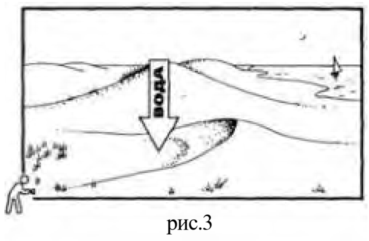

рис.3

Именно поэтому колодцы в дюнах следует копать на такую глубину, чтобы уровень воды в них был не более 2-5 см. Если рыть глубже, то неизбежно появится соленая вода, которая смешается с пресной, сделав ее непригодной для питья. Следует помнить также, что уровень воды в прибрежных колодцах может изменяться в течение суток, прибывая и убывая во время приливов и отливов. Сделав колодец на пике прилива, во время прилива же следует им и пользоваться.

На каменистых побережьях источники пресной воды можно отыскать в местах, где скалы выходят из земли. На этой границе чаще всего и можно заметить небольшие роднички.

Зимой добыча воды несколько усложняется. Водоемы в большинстве своем покрываются непреодолимой коркой льда, родники и ключи перемерзают. Воду приходится вытапливать из снега и льда. При этом лед предпочтительней, так как он имеет меньше воздушных капилляров и потому тает быстрее и воды дает больше. Перед растапливанием лед следует наколоть на возможно более мелкие куски. Снег брать лучше не с земли, а с крон и стволов деревьев, где он менее загрязнен. Когда пограничник попавший в экстренную ситуацию не имеет возможности развести огонь, можно применить эскимосский способ заготовки воды – набивать снег или мелко наколотый лед в полиэтиленовые мешки, фляги, бутылки, банки и т.п. емкости и, поместив под одежду, растапливать теплом тела.

Малое количество воды можно получить, слепив из снега снежок и, сжав его руками, подставить под капли открытый рот или емкость.

Ближе к весне, когда солнце начинает пригревать, можно набросать 15-20 горстей снега на большой нагретый солнцем камень, обращенный к югу и имеющий на поверхности ложбинку. К устью ложбинки поставить посуду. За несколько минут с одного большого камня можно собрать до 1 л воды. Этот же способ с успехом применяется в высокогорье.

При отсутствии подходящего камня его можно с успехом заменить полиэтиленовой пленкой, расстеленной на освещенном солнцем склоне внутри небольшого выкопанного желоба. Лучше всего черной пленкой, которая сильнее прогревается на солнце. На пленку тонким слоем набросать снег, который, тая, потечет по желобу в подставленную в нижней части емкость. На более ровных площадках емкость можно устанавливать в заранее вырытые ямы (рис. 4).

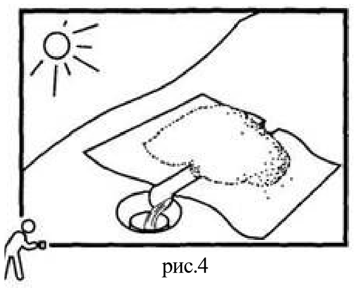
рис.4

Кроме того, можно накладывать снег в импровизированные мешки, подвешенные над емкостью водосборником на треногах. Если солнечного света для таяния будет недостаточно, вблизи «мешка» можно развести костер (рис. 5).

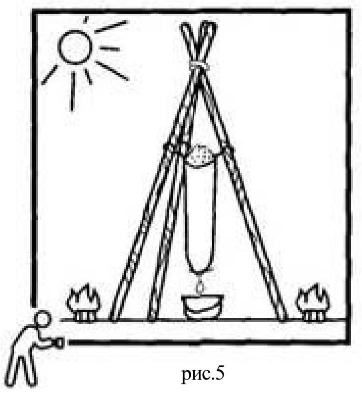
рис.5

Обеззараживать вытопленную из снега воду можно с помощью любого из описанных ранее способов.

(Продолжение в следующем номере)

Подготовил полковник Е.КОСТЕНКО.

Армия США хочет опробовать футуристичный электромобиль Canoo для военных целей

АЙЫЗЫҢДЫ ҚАНДЫРҒАН АЛАМАН

Бірден ескертеміз, жарыстарды жандырып, айызыңды қандырып жазатын спорт журналисі емеспіз. «Құласаң, нардан құла» демекші, сонда да тырысып көруді шештік. Бұл фоторепортажымыз, ҰҚК Шекара қызметінің құрылғанына 30 жыл толуына орай, 15-16 шілдеде Алматы облысы бойынша департаментінің жауынгерлік дайындық және резервтерді қолдану басқармасы «Застава тарландары» республикалық қоғамдық бірлестігінің Алматы қалалық филиалымен бірлесіп өткізген волейболдан біріншілік туралы.

Осыған орай өткен салтанатты рәсімге «Застава тарландары» республикалық қоғамдық бірлестігі Алматы қалалық филиалының төрағасы запастағы генерал-майор Марат Мажитов, департамент бастығының орынбасары полковник Арнұр Муналбаев, жауынгерлік дайындық және резервтерді қолдану басқармасының бастығы полковник Мұхтар Қанабековтер қатысып, командалардың алдағы сайысына сәттілік тіледі.

...Ағымдағы жылдың 18 тамызы – ҰҚК Шекара қызметінің төл мерекесі де жақындап қалды. Осыған орай, Алматы облысы бойынша департаментінде «ҰҚК Шекара қызметінің 30 жылдығына – 30 шара» атты акция басталды. Шекарашы ардагерлердің Алматы қалалық қоғамдық бірлестігі төрағасының кубогы сарапқа салынған сайыс – соның бастауы. Қарасай ауданы бойынша шекара басқармасының Ақжар ықшамауданында орналасқан кәсіптік және техникалық дайындық бөлімінің спорт залында екі күнге созылған жарысқа 7 команда қатысып, бақ сынасты. Бұл – Қарасай, Райымбек, Панфилов, Алакөл, Қорғас, ҰҚК Шекара қызметінің Арнаулы мақсаттағы басқармасы (АМБ) және шекарашы ардагерлер атынан қатысқан командалар. Лайықты бағасын беру керек, командалар әп дегеннен-ақ өздерінің дайындықтары қаншалықты деңгейде екенін көрсетіп үлгерді...

Мәселен, Панфилов ауданынан келген команда сайыстың алғашқы күні-ақ қатардан шығып қалды. ҰҚК Шекара қызметінің спортты серік еткен сайыпқырандары туралы да айтарымыз осы... Жарайды, панфиловшылардың дайындығы кемшін болды делік, АМБ-ның жиындарда атой салып, сайыстарда алдарына жан салып көрмеген батыл жігіттеріне не болды? Неге әлсіздік танытты? Бұл сауалдың жауабын кім берер екен?.. Қазақ-қытай шекарасының тап күре жолының үстінде тұрған «Қорғас» шекаралық бақылау басқармасының намысын қорғауға бел байлап келгенімен, күштері тез-ақ сарқылып қалған команда ше?.. Ал, «Застава тарландарының» атынан түскен ардагерлер көпті таңғалдырып, финалға жолдама алғаны бар емес пе?! Әп-бәрекелді! Болсаң, осындай от бол!

Сөйтіп, қарсыластарын қирата жеңіп, финалға жолдама алған Қарасай, Райымбек, Алакөл аудандары бойынша шекара басқармаларының және «Застава тарландарының» командалары 16 шілде күнгі ақтық сайыста да аяныш қалған жоқ. Әсіресе қарасайлықтар мен райымбектіктердің шаршы алаңдағы шайқастарын көру – бір ғанибет болып еді. Обалы нешік, екеуі де бір-біріне дес берген жоқ. Бірақ, сайыстың заңы жеңіс пен жеңілістен тұрады. Сондықтан, қашан екеудің біреуі ала доптан мүлт кеткенше жанкүйерлердің айызын қандырған сайыс бір толастамады.

Саналы ғұмырларын ел шебінде өткізген ардагерлермен ала доп арқылы күш сынасқан алакөлдіктерді де осалдардың қатарынан дей алмаймыз. Әсіресе, команданың қос мүшесі кіші сержант Ермек Белгібаев пен қатардағы жауынгер Нұрлыбек Байжұмандардың қимылдары әлсін-әлі жарқ ете қалатын найзағай отынан кем емес еді... Иә, команданы осындай жасындар ғана алға сүйрейді!

Ардагерлер де соңына дейін берісken жоқ. Десек те, жастың аты жас, ақтық сайыста алакөлдіктермен ойнаған ардагерлер командасы жеңісті қарсыластарына беруге мәжбүр болды... Айтпақшы, ызды-ыздымен командаға саңлақ сардар Марат Әлімжанұлының да қосылып, ойнағаны туралы қалам тартпау, қателік болар еді...

...Сөйтіп, біріншіліктің бірінші орнын Қарасай ауданы бойынша шекара басқармасының командасы жеңіп алды. Екінші орынды – Райымбек, үшінші орынды – Алакөл ауданы бойынша шекара басқармаларының командалары иеленді. Төртінші орынды ардагерлердің місе тұтуларына тура келді. Спортзалды екі күн бойы шуға толтырып, жарысты жандырған жеңімпаздарды «ҰҚК Шекара қызметінің 30 жылдығына – 30 игі шара» акциясын өткізуге мұрындық болған шекарашы ардагерлер қоғамдық ұйымының төрағасы запастағы генерал-майор М.Мажитов құттықтап, ақшалай сыйлықпен марапаттады.

Әрине, мәселе – марапатта емес, мәселе – сайыстың есте қаларлықтай дәрежеде өтуінде. Ал бұл жағынан жарысты ұйымдастырған подполковник Талғат Табылдиевтің еңбегі ерен!

ШАРЛАР САЙЫСЫ БАСТАЛДЫ

ҰҚК Шекара қызметінің құрылғанына 30 жыл толуына орай, Алматы облысы бойынша департаментінің жауынгерлік дайындық және резервтерді қолдану басқармасы шекарашы ардагерлердің «Застава тарландары» республикалық қоғамдық бірлестігінің Алматы қалалық филиалымен бірлесіп, бильярдтан турнир ұйымдастырды. 18-23 шілде аралығында өтетін сайысқа аталған департаменттің 24 әскери қызметшісі қатысуда.

– «ҚР ҰҚК Шекара қызметінің 30 жылдығына – 30 шара» аясында басталған турнир үш айналымнан тұрады, – дейді сайыстың ұйымдастырушысы подполковник Талғат Табылдиев өз сұхбатында. Шараға қатысуға тілек білдіргендердің ішінен артық ұпай жинаған үш жеңімпаз шекарашы ардагерлердің Алматы қаласында өтетін турниріне жолдама алады.

Аптаның басында старт алған шараның қорытындысы бойынша әзірге полковник М.Қанабеков, подполковник Н.Жанмолдаев, аға сержант А.Айқынбаев және кіші сержант Б.Сейдахметовтер алда келеді. Ал нағыз жеңімпаздар турнирдің ақтық бәсекесінде анықталатын болады.

Айту керек, шараның бас демеушісі отставкідегі генерал-майор Тұрсын Ұшбайұлы Уажанов басқаратын «Застава тарландары» республикалық қоғамдық бірлестігі. Сондықтан алдымен департамент қабырғасында өтіп жатқан турнирден оқ бойы озып шыққан жеңімпаздар Алматы қаласының әйгілі бильярдшыларының басын жиі қосатын «Дуплет» клубында шекарашы ардагерлермен сайысқа түсетін болады. Жеңіске жеткендер «Застава тарландары» республикалық қоғамдық бірлестігі төрағасының кубогын иеленіп, ақшалай сыйлықпен марапатталады.

Осылайша, домалақ шарлардың сайысы басталып кетті. ҰҚК Шекара қызметінің 30 жылдық төл мерекесін ұлықтауға арналған шараның жеңімпазы кім? Мұны газеттің алдағы нөмірінде жазатын боламыз! Ал әзірге айтарымыз, бильярд десе «ішкен асын жерге қоятын» біздің шекарашылар бір-біріне дес берер емес. «Спорт деген бір сиқыр» дегеніміз осы болса керек...

Бетті дайындаған журналист Т.ДӘУЛЕТБАЕВА, «OS-ЧР».
Суретті түсірген автор.

OTAN SAQSHYSY
Часовой Родины
ҚР ҰҚК Шекара қызметінің апталық газеті
Меншік иесі:
Қазақстан Республикасы ҰҚК Шекара қызметі
Редакцияның мекенжайы:
Нұр-Сұлтан қаласы, Лепсі көшесі, 63 үй.
Телефондар: Бас редактор: 8 (7172) 57 00 38
Жауапты хатшы: 8 (7172) 72 81 57
Бөлімдер: 8 (7172) 72 81 56
E-mail: os-shekara@yandex.kz
ҚР ҰҚК Шекара қызметінің ресми сайты:
gov.kz/memleket/entities/shekaraknb

Бас редактор: Радик Кагенов
Редактор: Рауан Қабдолданов
Жауапты хатшы: Ерсін Кайбуллин
Тілшілер: Азамат Мұқанов, Бахтияр Сулейменов, Жанар Кемел, Бауыржан Қиянбеков, Аян Қайыр, Ахат Анелханов
Меншікті тілшілер:
Алматы - Тамара Дәулетбаева
Атырау - Өмірбат Айтәлі
Ақтау - Асхат Жаналипов
Ақтөбе - Бауыржан Қожантай
Павлодар - Анар Бағдатова
Өскемен - Анар Карменова
Қостанай - Манарбек Қарекенов
Шымкент - Рауан Нұрмет
Орал - Азат Құрмаш
Қызылорда - Темірлан Серікқалиев
Петропавл - Санат Әзімханов

Фототілші: Асхат Сәбиев
Компьютерлік безендіру және беттеуші:
Айдос Қырғызбаев
Корректорлар: Роллан Абдраймов, Әсел Мұртбаева
Нөмірдің кезекші редакторлары:
майорлар А.Мұқанов, Б.Сулейменов

Қолжазбалар мен фотосуреттер рецензияланбайды және қайтарылмайды. Жарияланған материалдардағы даталар мен деректердің, цифрлардың дәлдігіне автор жауап береді.

Газетті есепке қою туралы № 1394-г куәлікті 2000 жылғы 1 тамызда Қазақстан Республикасының Мәдениет, ақпарат және қоғамдық келісім министрлігі берген.

Газет "OS-ЧР" Әскери-патриоттық қызмет басқармасында теріліп, беттелді.

МУЗЕЙ – ЭТО МЕСТО ДУХОВНОГО ПОЗНАНИЯ

Музей – это место, где можно взглянуть на сегодняшнюю жизнь с точки зрения истории, соприкасаясь с прошлым. Это уникальная возможность увидеть экспонаты и предметы, оставшиеся под знаком веков, увидеть в зеркале времен страну и ее путь.

В государственном историко-культурном музее-заповеднике «Берел» проведена экскурсия для военнослужащих срочной службы пограничного отдела «Урыль» пограничного управления по Курчумскому району. В ходе экскурсии молодые солдаты узнали много нового о крае в котором служат, получили ответы на интересующие вопросы.

Музей-заповедник «Берел», находится в 7 км к юго-западу от одноименного села Катон-Карагайского района Восточно-Казахстанской области Республики Казахстан. Берельская земля хранит много «культурных слоев» и память о давно исчезнувших народах. Культуры сменяли одна другую, группы этносов приходили на эту землю и уходили. И каждая из этих культур оставила следы своей культуры, места обрядов и поклонений. На этом и основано понятие сакральной географии.

В 1998-1999 годах в Береле исследован «царский» курган № 11, археологами обнаружено погребение вождя, женщины и 13 лошадей. Всё это прекрасно сохранилось в линзе вечной подкурганной мерзлоты. Ещё здесь были найдены тысячи высокохудожественных изделий из дерева, кожи и войлока, выполненных в зверином стиле – они служили украшениями парадного облачения царя и его верховых коней. Многочисленные археологические находки и экспонаты, найденные при раскопках Берельских курганов, находятся в одноэтажном здании музея.

Так, военнослужащие познакомились с историческими и культурными памятниками Катон-Карагайского района. Они с большим интересом слушали рассказ экскурсовода и рассматривали экспонаты. Экскурсия в такой необычный музей была познавательной и интересной, ведь он связан с историческим прошлым нашей страны.

Посещение историко-культурного музея-заповедника «Берел» оставило много положительных впечатлений. Проведение таких культурных мероприятий благотворно влияет на духовно-нравственное и патриотическое воспитание военнослужащих.

Майор А.КАРМЕНОВА, «OS-ЧР», Фото старшего лейтенанта К.АРЫНГАЛИНА.

АҒАЙЫНДЫ ШЕКАРАШЫЛАР

ЕГІЗ ЖҮРЕК – *елжанды Аманқосовтар*

Халық арасында егіздер туралы түрлі аңыз бен әңгіме, болған оқиғалар бар. Олар қашықта жүрсе де бір-бірін сезеді. Бірі ауырса, екіншісі ауырсынады. Бір уақытта өмірлік жарларын кездестіріп бас қосады тағысын тағы. Шекара қызметінің Қызылорда облысы бойынша департаменті шекара бөлімшелерінің бірінде егіздер қызмет атқарып жүргендері жөнінде естігенім болатынды. Сәті түсіп, осы мазалаған сұрақтарға жауабын білмекші болып жолға тартқан күйім бар.

Расымен де, сырт келбеттері бір-бірінен аумайды екен. Десек те, әрқайсысы жеке дара мінез-құлқымен ерекшеленеді. Әңгіме үстінде байқадым...Қос егіз ҚР ҰҚК ШҚ Қызылорда облысы бойынша департаментіне қарасты «Көрібай бұлақ» шекара бөлімшесінің барлаушылары болып қызмет атқарады. Ефрейторлар Нұрлыбек пен Сырлыбек Аманқосовтар Жалағаш ауданында 1998 жылы дүниеге келген. Айтуларынша жас арасы бес минут. Үлкен отбасында дүниеге келген. Бір-бірін қолдайтын, қорғайтын жеті ағайындылардың ішіндегі сүт кенжелері.

Екеуі бір мектепті, колледжде бір мамандықты меңгеріп, тіпті Отан алдындағы борыштарын бір әскери бөлімде өтеп шыққан екен. Ең қызықтысы, оқу орны мен әскерді бірге өтуді алдын ала жоспарламай, жолай ат үсті шешіліп отырған екен. Мысалға, әскерге бармастан бұрын Нұрлыбек Алматы қаласында жұмыс істеп жүрген, ал Сырлыбекке Қызылордада жүрген уақытында әскерге шақыру туралы жолдама келген. Военкоматқа барып, тиесілі тексерістерден соң жарамды болып табылған ол, Нұрлыбекке өте жақын күндері әскерге аттанғалы тұрғанын телефон арқылы хабарлайды. Содан ол біраз ойланып, «Сырлыбек менсіз ешқайда кетпе, бірге барамыз», – деп жолжөнекей көліктермен жедел Қызылордаға жетіп алады. Осылайша Өскемен қаласындағы Ішкі әскердің 6699 әскери бөлімінде мерзімді қызметімізді атқарып келдік деп, – шытырман оқиғаларымен бөлісті.

Қашықта жүрсе де бір-бірін сезеді. Бірің ауырсаң екіншің ауырсынасың ба? – деген сұраққа: – Иә, ондай оқиғалар басымыздан өткен. Мектеп табалдырығында оқып жүрген

кездерімізде Нұрлыбектің иығы ауырып, арқа тұсы көгерген болатын. Білуімше ешкіммен жанжалдаспаған, ешқайда соқпаған. Ертеңгі күні таңертең арқамның ауырсынуынан дәл сол күйде үйқыдан ояндым. Айнаға қарағанымда менің де түп-тура сол жерімде көгергеннің белгісі пайда болғанын көріп, таң қалған едім, – деп сұраққа жауап берді Сырлыбек.

Кездейсоқтық па, әлде тағдырдың маңдаймызға жазғаны ма, екеуміз де кездесіп жүрген өмірлік жарларымызбен, үйлену мерзімдерімізді өзара ақылдаспастан бір уақытқа жоспарлағанымызды ата-анамызға айтқанымызда бірақ білдік деп үяң күлімсіреп сырларымен бөлісті. Қазіргі таңда бір үлкен шаңырақта тұрамыз. Екі келін әке-шешеміздің қол қанаттары.

Бөлімше басшыларының айтуларынша, Аманқосовтардың екеуі де қызметке адал, қойылған тапсырмаларға мұқият, жауапкершілікпен қарайтын алдыңғы қатардағы әскери қызметшілердің бірі. Бөлімшенің мәдениеттік іс-шараларына белсене қатысып, өлең айтатын өнерлері де бар.

Қызметтеріне толағай табыс тілеп, отбасылары құдай қаласа жеке үйлі болып шығып кеткенімен, ағайындық қарым-қатынастары ешқашан үзілмесін деп тарқастық.

Капитан Т.СЕРІКҚАЛИЕВ, «OS-ЧР». Суретті түсірген автор.

ЖАС ЖАУЫНГЕРГЕ...

Қазағымның жауынгері, сен ұлысың Еліңнің,
Асқар тауы, кең-байтақ, ұлы қазақ жерінің,
Ата-баба қалдырған аманат қылып біздерге,
Қорға балам, жеріңді, ақтап елдің сенімін.

Бауыржандай атамыз, Әлия мен Мәншүк апамыз,
Қасық қанын төккен жер,
Талайлардың көз тіккен, біздің Отан өктем жер,
Кезек енді сенікі, қорға балам жеріңді,
Ақталады әрқашан Елің үшін төккен тер.

Болашағы Еліңнің жауынгер, сенің қолыңда,
Берік қорғап ел шебін, қызыл оттай жалында.
Отаны үшін талай жан қыршынынан қиылған,
Қорға балам, Еліңді ез болып сен жасыма!

Туған-туыс еліңнің қорғаны болдың бүгінде,
Жырақта жүрсің жауынгер, ауылды ойлап егілме.
Отанды қорғау қашанда, қасиетті борыш біліп қой,
Қорға балам, Еліңді қайраттан сен, езілме!

Ата-бабаң сеніңде-туған жерін қорғаған,
Ата-бабаң ұлы батырлар, олар жасық болмаған.
Отан үшін от кешіп қорғасаң туған жеріңді
Сендей батыр жандарды, Туған Елі қолдаған!!!

Прапорщик М.ТҰРҒАЛИЕВ, Маңғыстау облысы бойынша департаменті.